БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

40-дэхи жэлээ гаргана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 79 (10140) | 1963 оной апрелиин 3, среда | Сэн 2 мүнгэн

…С-ай мэдээсэл

…йдые, мүн Нара тойроһон планетэнүүдые …мын ёһоор Советскэ Союзда 1963 оной ап… тээшэ ниидэхэ ракета табигдаба.

…шын шата Газарые тойрон ниидэхэ замда …удаа хараалагдаһан шэглэлээр дабшажа …

… энэ ракета соо 1422 килограмм шэгнүүртэй …томатическа станци тодхогдонхой. «Луна-4» …жа станци 3,5 сүүдхэ болоод һара шадарай …

…жа станци дээрэ тодхогдоһон аппаратура …

…идэлгын, тэрэнэй траекториин хойноһоо …гые, мүн үгэһэн научна мэдээсэлнүүдыень …э Союзай газар дээрэ тодхогдоһон тусхай …үүлжэ байна.

…һан дүнгүүдэй согсологдоһоной ёһоор авто… хараалагдаһанда дүтэрхыгөөр дабшана.

…прелиин 2-то, москвагай сагаар 16 часта тус … 50486 километр холо ошоод ябана.

…жэ автоматическа станциин ниидэлгэ тухай …эл апрелиин 3-да дамжуулагдаха.

…ӨРӨӨ ҺУРА, …ЭНЭЭ ҺУРГА

…тиин, тэрэнэй …тэдэй сэсэн мэр- …эхэ ороноймнай …жэлдэ хурдан … байна. Хэды …оной үдэр бүри …илтэнүүдые ху- …миха, һү, ун- … болон бусад … ехээр абаха … Тиимэ арга бо- … ажахыда гүй- … бэелүүлхын ту- … гахэдэ, ажахы … һайнаар хүтэл- …ахын продукт- …ор байгаа арга … хэрэглэхэ …-эй ЦК-гай но- … һаяхан Рос- …хоз, совхозуу- … управленинүү- …й, партийна ко- …арьнуудай зүб- …эн үгэ соогоо … дахин һануул-

…оз, совхозууд …мо ажахынууд … ажал хүдэлмэ- …ото техникын …най үндэһөөр … ажахые зүб …хын тула ажал …эхэ, бэлэдхэл, …айха хэрэгтэй. …совхозуудай ху- … һуража, эр- …жэл шадабаряа … уялгатай.

…гэжэл шадаба- …жэ, ажал ху- … дүй дүршэл, …дые үргэнөөр … түрүү зэргэдэ …хүтэлбэрилэгшэд … дотор үсөөн бэ- … нэгые дурдаха …-Шэбэрэй үйлэд- … «Эрдэм» сов- …номическа на- … Ц. Д. Доржи- …эй нэрэмжэтэ … Буряадай … Соведэй депу- … Зэдын үйлэдбэ- … «Байкал» кол- … Буряадай АССР- … Соведэй депутат … болон бусад

… хүтэлбэрилэг- …ынгаа хажуу- …э байһан ху- …үй дүршэлдөө …аг. Энэ талаар …ой хүтэлбэри- …орынь Буряа- … Соведэй де- …, парторгани- … Н. С. Еранский) … Тэндэхи дунда … хүтэлбэрилэгшэд …жэлтэй болон- …тийна организа- …жэл оролдолгоор …гшэдэй мэр- … талаар элдэб … эмхидхэгдээд,

…жа семинар хо- …жэ. Тус семи- …, етаранuудые …ууд, мэргэжэл- …0 гаран хүтэл- …урана. Һаали- …дэй мэргэжэл …хын тула хаа …эсэ һуралсал …өө ябажа бай- …дэ тракторист- … кружок, ком- …ужок, шофер- … үнеэдые онь- …гада һургаха … түсэбөөр ха- …аа дүүргэжэ

байна. Ажалшадай һуралсалые совхозой хүтэлбэрилэгшэд, ахалагша мэргэжэлтэд хүтэлб… илнэ.

Тиимэһээ энэ ажахыда түрүү дүй дүршэл, шэнэ шэнэ юумэнүүд үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болонхой. Совхозой ажахы тусхай шэглэлтэй боложо эхилбэ. Тиин хэрбээ энээнһээ урда эндэ гурбан отделени байгаа һаа, мүнөө тусхай шэглэлтэй долоон фермэнүүд байгуулагданхай. Үнгэрөөшэ жэл совхоз гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха түсэбөө бүхы талаарнь амжалтатайгаар дүүргээ.

Гэбэшье зарим хүтэлбэрилэгшэд эрдэм бэлигээ, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхын түлөө оролдоногүй. Тиимэһээ тэдэнэр ажал хүдэлмэридөө шэнэ онол арга, түрүү дүй дүршэл, эрдэм бэлигэй туйлалтануудые нэбтэрүүлхын түлөө һаналаа · табидаггүй, ажахыгаа хуушан янзаар хүтэлбэрилдэг. Тэрэнһээнь болоо ажахынуудынь гээгдэлһээ үни удаан саг соо гаранагүй. Жэшээ болгон Кабанскын үйлэдбэриин управлениин Ойморой совхоз абаад үзэе.

Тус совхоз гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха түсэб, уялгануудаа жэлһээ жэл бүри дүүргэнэгүй. Үнгэрөөшэ жэлдэ сагай уларилай таатай байбашье һаа, үндэр ургаса абажа шадаагүй, үнеэн бүриһөө 1600 литр һү һааха түсэбтэй байгаад, 1092 литр һаагаа, адуу мал олоор гарзалаа. Жэлэй туршада 318 эбэртэ бодо мал, 924 гахай, 10 гаран мянган шубуу гарзалуулаа. Үнгэрөөшэ жэл тус ажахы гүрэндэ 295164 түхэригэй гарза хэһэн байна.

Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, совхозой хүтэлбэрилэгшэд (директорынь А. Н. Зайцев) түрүү дүй дүршэл, эрдэм бэлигэй туйлалтануудые шудалжа, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхын түлөө оролдоногүй. Нёдондо жэл газар тарялангай хубаарилга шэнээр хаража үзэхэ, үнэтэ ургамалнуудые ехээр тариха талаар ажахы бүхэндэ ехэхэн юумэ хэгдэбэшье, тус совхозойхид ургаса багаар үгэдэг обёос 712 гектарта таряа, харин тиихэдэ тэндэхи байдалда үндэр ургаса үгэдэг горох 312 гектарта, кукуруза 108 гектарта таригдаһан юм. Үнеэдые оньһон аргаар һааха 11 агрегат худалдагдажа абтаад, ашаглалгада үгтэнгүй хэбтэнэ. Совхозой хүдэлмэришэдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ һуралсал эндэ эмхидхэгдэнэгүй.

Ажахыгаа саашадаа иигэжэ хүтэлбэрилжэ болохогүй. КПСС-эй ЦК-гай ноябриин Пленум, Москвада болоһон Россин Федерациин колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленинүүдэй начальнигуудай, партийна комитедүүдэй секретарьнуудай зүблөөн хүдөө ажахые хүтэлбэрилхэ хэрэгые саашадань һайжаруулха талаар тон шухала хэмжээнүүдые хараалаа. Энээниие хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула хүтэлбэрилэгшэ бүхэн үйлэдбэрээ гүнзэгыгөөр шудалха, эрдэм бэлиг, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэһээ гадна, ажалшадые саг үргэлжэ һургажа байха зорилготой. Энэ шухала хэрэгтэ үйлэдбэриин управлениин партийна комитедүүд, колхоз, совхозуудай партийна организацинууд үдэр бүриингөө анхарал хандуулха болоно.

Буряадай АССР-эй VI зарлалай Верховно Соведэй 1-дэхи сесси

Буряадай АССР-эй зургаадахи зарлалай Верховно Соведэй 1-дэхи сесси уржадэр хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

Мандатна комиссиин түрүүлэгшээр һунгагдаһан нүхэр **Д-Н. Т. Раднаев** (һунгуулиин Хориин округ) дэлгэрэнгы элидхэл хэжэ, Буряадай АССР-эй зургаадахи зарлалай Верховно Соведэй депутадуудай түлөөлэлгые шалгаһанай дүнгүүд тухай мэдээсэһэн байна.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведые һунгаха һунгалтанууд ажалшадай угаа ехэ эдэбхи үүсхэлэй оршон байдалда үнгэрөө гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Бүхы һунгагшадай 99,99 процентнь һунгалтада хабаадалсажа, тэдээнэй 99,38 процентнь арадай кандидадуудай түлөө дуугаа үгэһэн байна. Энэ хадаа Советскэ Союзай Коммунис партиие болон тэрээнэй Ленинскэ Центральна Комитедые республикын ажалшадай нягтаар тойрон жагсаһанай шэнэ гэршэ болоо үгэнэ.

Депутадуудые бүридхэлдэ абаха тухай һунгуулиин окружной, түбэй комиссинуудай болон бусад материалнуудые Мандатна комисси шалган хаража үзэхэдөө, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй һунгалта тухай дүримүүдтэй болон Конституцитай гүйсэд тааруугаар һунгалтанууд үнгэргэгдөө гэжэ элирүүлээ.

Буряадай АССР-эй бүхы депутадууд тон олонхиин дуугаар һунгагдаһан, тэдээнэй түлөөлэлгэ зүб байна гэжэ Мандатна комисси тоолоно,— гэбэ.

Верховно Соведэй депутадуудай 77,86 процентнь шэнэдхэгдээ, тиихэдээ 89 депутадууд анха түрүүшынхеэ һунгагдаа.

Арадай 86 түлөөлэгшэдынь гэхэ гү, али 70,1 процентнь Советскэ Союзай орден болон медальнуудаар шагнагданхай. 4 хүн—Социалис Ажалай Геройнууд.

Политическэ, ажахын болон соёл культурын бүхы һалбаринуудта эхэнэрнүүдые хабаадуулха тушаа манай Коммунис парти болон Советскэ правительство саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргадаг. Энээнэй бодото гэршэ юуб гэхэдэ, жэшээнь, Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ 41 эхэнэр һунгагдаа.

Мүн партиин 83 гэшүүд болон гэшүүндэ кандидадууд, 39 партийнабэшэ хүнүүд һунгагдаа.

Бүхы депутадуудай 58 хүн дээдэ һургуулитай, 8 хүн — гүйсэдбэшэ дээдэ эрдэмтэй. 30 хүн дунда болон гүйсэдбэшэ дунда һургуулитай. Мүн арадай түлөөлэгшэдэй дунда эрдэмэй нэгэ доктор болон хоёр кандидадууд бии.

Үндэһэ яһанай талаар абажа үзэхэдэ, 58 буряадууд, 56 ородууд, 5 украинецууд, 2 эвенкэ, 1 татар тоологдоно. Энэ хадаа манай орон доторхи арадуудай хоорондын бата бэхи хани барисаанай элитэ гэршэ болоно ха юм.

Мүн хэдэг ажал мэргэжэлээрнь абажа харахада, промышленностиин болон хүдөө ажахын, эрдэм наукын болон соёл культурын түрүүшүүл — республикын арад зоной эрхим түлөөлэгшэд Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаһан байна,— гэжэ элидхэлшэ онсолон мэдээсэбэ.

Һунгуулиин түбэй комиссяар бүридхэлдэ абтаһан Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй бүхы депутадуудай түлөөлэлгын тон зүб байһаниие Верховно Совет нэгэн дуугаар һайшааба.

Дурсагдаһан элидхэлые зүбшэн хэлсэһэнэй удаа Верховно Соведэй саг үргэлжын комиссинууд һунгагдаа.

Тиихэдээ нэн түрүүн депутат Б. Т. Аюров (һунгуулиин Витимэй округ) үгэ абажа, хуулиин талаар һанамжа дурадхалнуудые уридшалан тодорхойлдог комиссиин түрүүлэгшээр депутат **М. М. Могноновые,** мүн тус комиссиин гэшүүдые партийна бүлэгэй болон Старейшэнүүдэй соведэй үмэнэһөө зууршалба. Энэнь нэгэн дуугаар баталагдана. Тэрэшэлэн депутат Г. И. Воронинои (һунгуулиин Багдаринай округ) дурадхалаар бюджетнэ комисси 11 хүнһөө бүридэн, нүхэр **С. М. Хабалов** (Павловска округ) түрүүлэгшэтэйгээр һунгагдаба. Байгаалиие хамгаалха комисси (түрүүлэгшэ депутат **О. В. Макеев**), промышленность болон транспортын (түрүүлэгшэнь депутат **Е. П. Павленко**), хүдөө ажахын (түрүүлэгшэнь депутат **А. Н. Стрелков**), элүүрые хамгаалха (түрүүлэгшэнь депутат **З. Б. Бадмаева**), гэгээрэлэй болон соёл культурын (түрүүлэгшэнь депутат **Д. Ж. Жалсабон**) комиссинууд һунгагдаба.

Республикын худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүдэлмэри ба тэрэниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай Бур. АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр **В. А. Сахьянов** элидхэл хэбэ.

Тус элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэдэ депутадууд болон сессиидэ уригдаһан бусад хүнүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Хамагай түрүүн депутат Г. А. Еремин үгэ хэлээ.

Удаань совнархозой хүдэлмэришэдые хангаха управлениин начальник В. Ф. Роговой, Загарайн аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Д. С. Санжимитыпов, столовонуудай трестын директор В. Б. Воронов, Гүрэнэй банкын Буряадай конторые эрхилэгшэ Т. А. Черненко, республикын финансын министр Ч. В. Ендонов, книготоргын директор А. А. Балханов, Буркоопсоюзай түрүүлэгшэ А. А. Именохоев, худалдаа наймаанай министр М. М. Хабалов, КПСС-эй горкомой секретарь В. Г. Бирюков гэгшэд худалдаа наймаанай хүдэлмэридэ бии байгаа дутагдалнууд дээрэ гол түлэб тогтожо шүүмжэлхэ зуураа, шухала һанамжа дурадхалнуудые оруулаа.

Элидхэлшэ В. А. Сахьянов түгэсхэлэй үгэ хэлэжэ, удаань зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар дэлгэрэнгы тогтоол баталан абтаба.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум байгуулха тухай депутат Д. Д. Лубсанов (һунгуулиин Зэдын округ) партийна бүлэгэй болон Старейшэнүүдэй соведэй зууршалгаар һанамжа дурадхалнуудаа мэдээсэбэ. Тиин Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшээр **А. У. Хахалов** нэрьемэ альга ташалган доро һунгагдаба. Орлогшонуудаарнь нүхэд **Б. С. Семенов, К. С. Крылова,** Президиумэй секретаряар **Л. П. Сабуров,** Президиумэй гэшүүдээр нүхэд **Н. А. Анохина, В. Г. Бирюков, Н. Д. Будаева, П. Н. Бурлов, Н. Ц. Ешидоржиева, В. Г. Ловушкин, И. Д. Черняков, П. Д. Лелетка, А. У. Модогоев, Е. П. Павленко, Г. Д. Тучинов** гэгшэд нэгэн дуугаар һунгагдаба.

Удаань республикын правительствые — Министрнүүдэй Соведые байгуулха тухай асуудал зүбшэгдэжэ, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшээр **К. Л. Барьядаев,** тэрээнэй орлогшонуудаар, **В. И. Дубровский** (мүн Хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилгын, бэлэдхэлгын министрээр), **К. М. Продайвода** (мүн Партийно-гүрэнэй хиналтын комитедэй түрүүлэгшээр), **В. А. Сахьянов, В. И. Черныш;** Элүүрые хамгаалха министрээр **М. О. Петушинов,** Коммунальна ажахын министрээр **К. В. Гурьянов,** Ниитын гүрим сахиха министрээр **Д. Д. Эрдыниев,** Гэгээрэлэй министрээр **С. Г. Дугаров,** Социальна тэдхэмжын министрээр **А. Д. Марков,** Худалдаа наймаанай министрээр **М. М. Хабалов,** Финансын министрээр **Ч. В. Ендонов,** Гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшээр **Л. Я. Егорова,** Гүрэнэй аюулгүйе сахиха комитедэй түрүүлэгшээр **Г. И. Степанов,** Барилга болон архитектурын хэрэгүүдые эрхилхэ управлениин начальнигаар **С. М. Шотин,** Автомобильна харгы зам байгуулха, заһабарилха управлениин начальнигаар **М. В. Поспелов** гэгшэд баталагдаба.

Тэрэшэлэн Буряадай АССР-эй Конституциин (Үндэһэн Хуулиин) 14-дэхи, 68-дахи, 44-дэхи статьянуудта зохихо хубилалтанууд оруулагдаба.

Буряадай АССР-эй зургаадахи зарлалай Верховно Соведэй нэгэдхи сесси. Зураг дээрэ: депутадууд Е. И. Мирошниченко, П. П. Милин, О. Я. Ягодина, Г. Д. Тучинов, Н. Ц. Ешидоржиева гэгшэд заб-һарлалгын үедэ хөөрэлдэжэ байна.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

1963 оной түрүүшын квартал дүүрэбэ. Республикын колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленинүүд гүрэндэ һү худалдаха түсэбөө дүүргээгүй үлэбэ. Гансал Баунтын аймагай колхозууд һү худалдаха кварталай түсэб 115 процентдэ хүргөө. Илангаяа Түнхэнэй, Хориин, Кабанскын, Зэдын. Мухар-Шэбэрэй, Хяагтын управленинүүд ехэхэн гээгдэлдэ оронхой. Энээнэй уршагһаа республикамнай гүрэндэ һү худалдаха түсэбөө миил 67 процент дүүргэһэн байна.

Нүхэд һаалишад, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд! Энэ гээгдэлһээ гаража, жэлэй түрүүшын хахадай түсэб амжалтатайгаар бэелүүлхын тула үсэд шангаар ажаллаха, һаалиин фермэ бүхэнэй хүдэлмэри эрид һайжаруулха гээшэ танай нангин уялга мүн.

…лай …е гүрэндэ …баса тухай

…апрелиин …эдээн

…лай түсэбэй (…нтээр)

	һүн	Үндэгэн
	70	174
	66	114
	62	143
	66	115
	67	123
	51	83
	90	205
	59	121
	115	—

ҺАЙН ҺАЙХАН СЭДЬХЭЛТЭЙ БҮХЫ ХҮНҮҮДТЭЙ ХАМТА

Буу зэбсэг хуряахын, эб найрамдалай түлөө бүгэдэ арадай хабарай кампани

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн соведэй уряалаар эб найрамдалай түлөө арадуудай хүдэлөөн манай бүхы табан түбинүүдтэ шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэржэ байна.

Эб найрамдалые хүсэгшэ совет хүнүүд энэ хүдэлөөндэ ямараар хабааданаб? Иимэ асуудалтайгаар эб найрамдалай Советскэ комитедэй түрүүлэгшэ уран зохёолшо Н. С. Тихоновтэ ТАСС-ай корреспондент С. Шишков хандаба.

— Хабартаа амидаралта бүхы юумэнэй наранда шарагдажа байха үедэ эб найрамдал хүндэ ямар аша туһатайб гэжэ илангаяа хурсаар ойлгохош— гэжэ Н. С. Тихонов хэлэбэ. — Эгээл иимэһээ буу зэбсэг хуряахын, эб найрамдалай түлөө бүгэдэ арадай үргэн хүдэлөөе хабарай сагта ябуулха гэжэ эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет Мальмада (Швеци) болоһон заседани дээрээ шиидхэһэн байгаа. Газар дэлхэй дээгүүр гараһан хара үүлэнүүдые дэгдээхын тулада хүн түрэлтэнэй хуби заяанай түлөө һанаа сэдьхэлээ зободог һайн һайхан сэдьхэлтэй бүхы хүн зон энэ хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадахыень эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй президиум уряалһан байна.

Эб найрамдалые хүсэгшэ совет хүнүүд, манай бүхы ниитын организацинууд эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй энэ хандалгада халуунаар харюусаба. Манай ороной городууд болон хүдөө нютагуудта, промышленна предприятинууд болон барилгануудта, колхозууд болон совхозуудта буу зэбсэг хуряахын, эб найрамдалай түлөө хабарай энэ кампаниие һайшааһан олон хүнэй хабаадалгатай суглаанууд, үдэшэнүүд, уулзалганууд болоо байна. Эдээндэ хабаадагшад нэгэн дуугаар резолюци баталан абана. Хүйтэн дай үүсхэгшэдые, Европодо болон бүхы дэлхэй дээрэхи шахардуу шангa байдалые улам бүри шангадхаха, орёо бэрхэ болгохые һэдэгшэдые энээн соогоо шоо үзэнэ, шобто харана. Буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэхэ ябадалые болюулха, ядерна туршалгануудые болюулха, сэрэгэй баазануудые болон бүлэглэлнүүдые усадхаха, уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые эбэй ёһоор шиидхэхэ эрилтэ эдэнэр хэжэ байна.

Эб найрамдалай Советскэ комитет, энээнэй дэргэдэ хүдэлдэг ниитын элдэб комиссинууд хабарай энэ кампанида улам үргэнөөр хабаадахатаяа хамта буу зэбсэг хуряаха талаар олон янзын дискусси, зүбшэлгэ хэхээр бэлдэжэ байна. «Буу зэбсэг хуряалга, буу зэбсэггүй дэлхэйдэхи гурим» гэһэн асуудалаар юристнүүдэй конференци һаяар үнгэргэгдэхөөр хараалагдана. Буу зэбсэг хуряалгын экономическа талыень хараха тухай олониитын хабаатай дискусси хэхэ, буу зэбсэг хуряаха ба эб найрамдал батадхаха тэмсэлдэ залуушуулай үүргэ тухай семинар үнгэргэгдэхэ юм. «Буу зэбсэг хуряалга ба хүн түрэлтэнэй элүүр энхэ байдал» гэһэн темээр медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй уулзалга болохо болоо.

Апрель һара соо Москвада олониитын түлөөлэгшэдэй суглаа үнгэргэхөөр хараалнабди. Эб найрамдал хүсэгшэ совет хүнүүдэй термоядерна дайнай аюултай тэмсэжэ байһан тухай эндэ хэлсэгдэхэ. Мүн Ленинградта, Киевтэ, Минскдэ, Ереванда, Бакуда болон бусад городуудта олониитэ ажалшадай суглаанууд үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Хабарай эдэ һарануудта совет хүнүүд дэлхэйн түрүү үзэл бодолтой бүхы хүнүүдтэй хамта буу зэбсэг хуряахын ба эб найрамдалай түлөө кампанида эдэбхитэйгээр хабаадаха гэжэ найдажа байһанаа эб найрамдалай Советскэ комитедэй президиум һаяхан гаргаһан мэдүүлгэ соогоо тэмдэглэбэ.

Ядерна дайе зайсуулхын түлөө арадуудай түүхэтэ тэмсэлдэ совет хүнүүд өөһэдынгөө хубита нэмэриие оруулха байһандань ямаршье ажаг һэжэг байхагүй. Хүн түрэлтэниие ядерна дайн байлдаан уруу оруулжа, хүнүүдэй эгээл үнэтэй юумэ—ами наһые һалгахые һэдэгшэдэй толгой дээгүүр совет хүнүүдэй хүсэн түгэс уряа тэнгэриин сахилгаан мэтээр зэдэлхэл.

1963 оной апрель.

(ТАСС).

Партийна ажабайдал

Һуралсалда анхарал табигданагүй

Шэнэ-Бэрээнэй механическа заводой партийна организаци коммунистнуудай политическэ һуралсалые һулаар хүтэлбэрилнэ. Эндэ улас түрын байдал шудалха политкружок эмхидхэгдэһэн байгаа. 10 гаран коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүд һуралсахаар хараалагдаа һэн. Партийна суглаан дээрэ нүхэр Пронин кружогой хүтэлбэрилэгшөөр томилогдоһон юм. Гэбэшье коммунист Пронин мүнөө хүрэтэр оройдоо нэгэл хэшээл үнгэргэһэн байна.

—Минии пропагандистаар хүдэлмэрилхэ аргамни үгы. Профсоюзай организациин месткомой гэшүүн байхаһаа гадна, агитатор гээшэб, гурбан даабари дүүргэжэ шадахагүйб, энээн тушаа заводой парторганизациин бюрогой секретарь нүхэр Петрикейдэ хэды дахин хэлэһэн байнаб, тэрэ ямаршье хэмжээ абанагүй,—гэжэ нүхэр Пронин гомдоно.

Заводой партийна организациин секретарь нүхэр Петрикейн тус кружогой хүдэлмэри һэргээхэ тухай ямаршье хэмжээ абадаггүйнь тон гайхалтай. Хэрбээ нүхэр Пронинной үнэхөөрөө пропагандистын уялгые дүүргэхэ аргагүй байгаа һаань, тэрэнние энэ ажалда томилолтогүй байгаа. Коммунистнуудай политическэ һуралсалай эхилһээр аяар зургаан һара үнгэржэ байна. Энэ үе соо нүхэр Пронинние һэлгэхэ хүн олдобогүй гээшэ гү?

Мүн промышленностиин экономикые шудалха кружогто нимэрхүү ушарнууд тохёолдоно. Заводой директор нүхэр Попков тус кружогые хүтэлбэрилхөөр томилогдоһон байна. Гэбэшье энэ нүхэр һуралсалай жэлэй эхилхэһээ хойшо гурбахан хэшээл үнгэргөө. Списогэй ёһоор тус кружогто 20 гаран коммунистнууд болон заводой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд һуралсаха ёһотой. Теэд элэнэр кружогой хэшээлдэ ябалсадаггүй, миил арбаад хүн һуралсадаг юм. Энэ кружогой һурагшад коммунистнууд А. Тарабукин, В. Шпаков гэгшэд һуралсалай жэлэй эхилһэнһээ хойшо нэгэшье хэшээлдэ ябаагүй.

Тус партийна организациин 5 коммунистнууд бэеэ даагаад марксизм-ленинизмын теориие шудалхые хүсэһэн байгаа. Теэд заводой партийна организаци ямар коммунистын юу шудалжа байһые огто мэдэнэгүй, мэдэхэшье гэжэ оролдоногүй.

—Урда жэлнүүдтэ бэеэ даагаад эрдэмээ дээшэлүүлдэг коммунистнуудай һуралсалые хинан шалгадаггүй, тэдэнэртэ туһалдаггүй, мүн тэрэшэлэн мүнөөшье жэлдэ нимэрхүү байдалтайбди,—гэжэ коммунистнууд хөөрэлдэнэ.

Шэнэ-Бэрээнэй заводой партийна организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Петрикей комсомолшуудай политическэ һуралсалые хүтэлбэрилнэгүй. Эндэ политкружок эмхидхэгдэжэ, тэрэниие хүтэлбэрилэгшөөр коммунист нүхэр Любовников томилогдоһон байна. Гэбэшье, эндэ мүнөө болотор нэгэшье хэшээл үнгэргэгдөөгүй байһаар.

Коммунистнуудай болон комсомолшуудай политическэ һуралсалые эмхидхэлгэдэ иимэ дутагдалнууд яахадаа гарааб гэжэ асуултай болоно. Түбхын түрүүн заводой парторганизациин бюро, тэрэнэй секретарь нүхэр Петрикей политическэ һуралсалые хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ. Энэ хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа хэмжээ абадаггүй байна. Тэрээн дээрэһээ зарим коммунистнууд кружогой хэшээлдэ дуратай хадаа ябажа, дурагүй һаа ошодоггүй юм. Өөрынгөө политическэ эрдэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партийна бэшээр хандадаг коммунистнуудта ямаршье хэмжээ абтанагүй. Гадна партийна организаци пропагандистнуудай ажал хүдэлмэриие хинан шалганагүй, муугаар хүдэлмэрилдэг пропагандистнуудта шанга эрилтэ табинагүй.

В. Жигжитов.

СЕМИНАР БОЛОБО

Загарайн промышленно-үйлэдбэриин зоныи партийна комитет парторганизацинуудай секретарьнуудай семинар үнгэргэбэ.

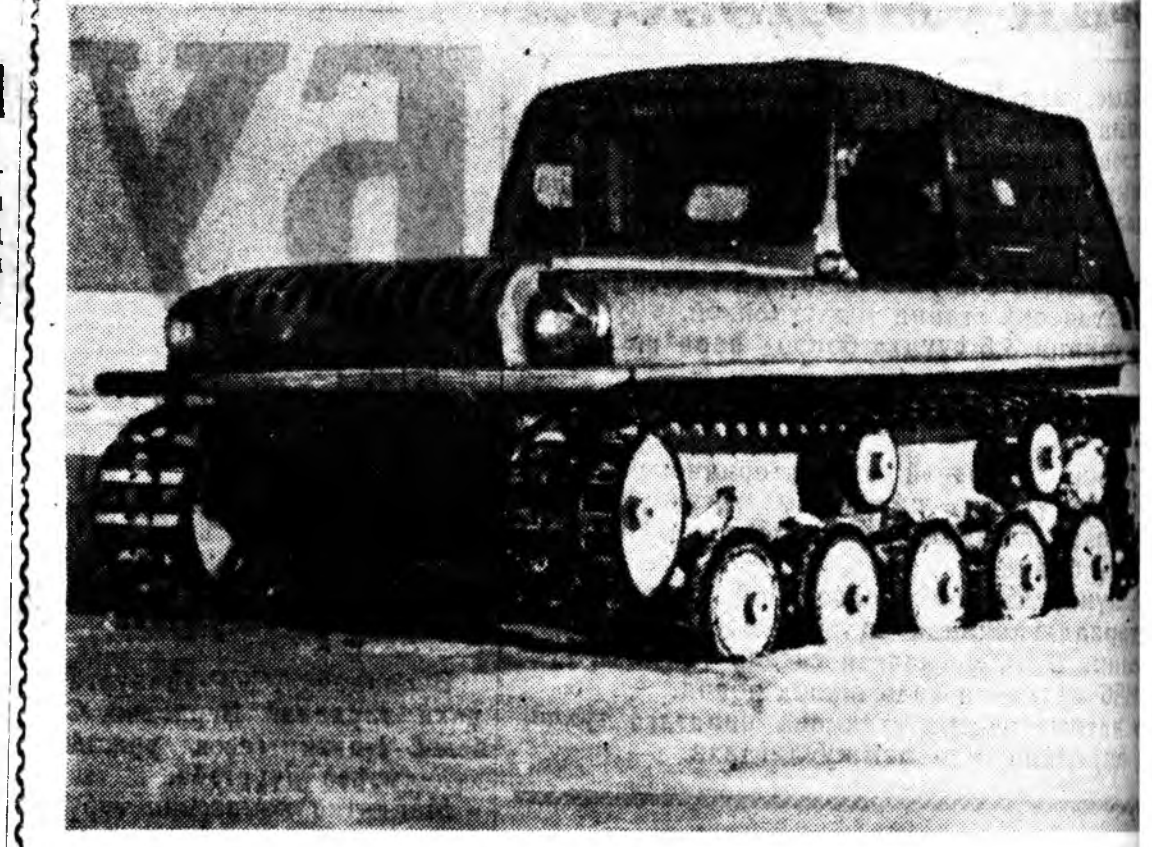
Семинарта хабаадагшад «Промышленно-үйлэдбэриин зоныи партийна комитедэй 1963 ондо бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» комитедэй секретарь нүхэр В. К. Возжаввай, «Коммунистнууд—коммунис мүрысөөнэй ударидагшад» гэһэн асуудалаар промышленно-үйлэдбэриин зоныи партк омой секретариин орлогшо нүхэр Н. Ш. Очировай элидхэлнүүдые шагнаба.

Һүүлээрнь партийна организацинуудай секретарьнууд дүй дүршэлөө андалдаба. Хандагатайн леспромхозой партномой секретарь нүхэр Н. В. Ключерев ханын газетэ леспромхозой ажал хүдэлмэридэ ямар нүлөө хүргэнэб гэжэ ехэ һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө.

Ажалшадай дунда социалис мүрысөөе партномой хайшан гэжэ хүтэлбэрилжэ байһан тухай Онохойн модоной комбинадай парторганизациин секретарь нүхэр С. Н. Михайлов хэлэбэ.

Мүн Загарайн промышленно-үйлэдбэриин зоныи дэргэдэ эмхидхэгдэһэн партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха постнуудай гэшүүдэй семинар болобо. Тэдэнэрэй юу хэхэ байһан тухай КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй партийно-гүрэнэй хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр К. М. Продайвода тодорхойгоор хөөрэжэ үгөө.

Н. Шамина,
Загарайн промышленно-үйлэдбэриин зоныи парткомой хүдэлмэрилэгшэд.

Ямаршье газарта һаадгүйгөөр ябадаг машинануудай научно-шэнжэлэлгын һалба[...] Горькиин политехническэ институтда байгуулагдаа. Машинануудые саһатай, намаг[...] доошье һаатангүйгөөр гарадаг болгохо талаар хүдэлмэри хэхэ гээшэ лаборатори[...] Саһатай, намагтай газараар ябадаг «ГПИ-37» гэжэ түрүүшын машиные автомобиль[...] ныи детальнуудай кафедрануудай хүдэлмэрилэгшэд студентнүүдтэй хамта ухаалан [...] шина геологнуудта, ангуушадта ехэ таарамжатай байна. Тус машина намаг соогуур [...] даг, гол горхо тамаран гарадаг, саһан соогууршье гүйдэг байха юм. Машина дүрб[...] жүүрэйнгээ талаар «Москвич-407» машинын түһөөтэй, 500 килограмм ашаа даадаг[...] гадна 700 килограмм ашаа тээһэн шаргые жүдхэжэ шадаха байна. Энэ машина ч[...] хүрэтэр түргэнөөр ябадаг. Зураг дээрэ: саһа, намаг соогуур ябадаг «ГПИ-37» гэжэ ма[...]

ТАСС-ай ф[...]

МЕХАНИЗАТОР. УУДАЙ БҮЛЭДЭ Н[...]

МУХАР-ШЭБЭР. **(Телефоноор абтаба).** Ажахынуудта бии байһан бүхы машина, тракторнуудые дүүрэн хүсэндэнь, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхын тула энэ жэлдэ хаа хаанагүй механизаторнуудые олоор һургаха бүгэдэ ниитын һуралсал эмхидхэгдээ һэн.

Байгша ондо Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин ажахынуудта эмхидхэгдэһэн һургуулинуудта хамта 650 тракторист, 270 комбайнер, автомашинын 230 жолоошод болохо хүнүүд һуража байна. Мүн Бага-Куналей тосхондохи механизаторнуудай училищида нилээд олон мэргэжэлтэд бэлдэгдэжэ, колхоз, совхоз бүхэндэ ехэхэн хүсэн нэмэхэнь.

Мүнөө управлениин колхоз, совхозуудтахи кружогуудта үзэхэ шудалха ёһотой программань дүүрээд, һурагшад шалгалта барижа эхилээ. Эндэхи ажахынуудай дунда эгээн түрүүлэн «Знамя Ленина» колхоздо эмхидхэгдэһэн һургуулиинхид программаяа дүүргэжэ, шалгалта бариба. Эндэ «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй гүрэнэй-техническэ хиналтын главна инженер И. Алимов түрүүтэй, колхозой главна инженер Б. Бальжинимаев, агроном Н. Федоров, багша К. Мальцев, нэгэдэхи тракторно-тараан ажалай бригадын бригадир Н. Мальцев гэгшэдһээ бүридэһэн комисси һурагшадай үзэһэн материалнуудаар асуулта хээд, трактор жолоодожо, хүдэлгэжэ хэр шадаха болооб гэжэ наринаар шалгаа. Мүн газар тараалан эрхилхэ агротехникын талаар олон асуудал һураһан байна.

Трактористын мэргэжэл шудалха бүлэгтэ һуража гараһан 21 хүнһөө 18-ниинь үзэһэн зүйлнүүдээ һайнаар хадууржа, техникэ муу бэшээр мэдэхэ, жолоодожо шадаха болоһоноо харуулаад, һ[...] үнэмшэлгэ аб[...] даһаа залу[...] В. Лемеше[...] П. Сластин, Я[...] лон бусад тр[...] гэжэл яһала [...] һан байжа, м[...] хо тон дурата[...] дүүлбэ. Эдэн[...] нөө жэлэй ха[...] хабаадалсажа[...] дамар трак[...] жууда ябалса[...] ха. борнойлго[...] хүдэлмэри бү[...]

Тэрэшэлэн [...] тагай «Родин[...] гэдэ ниитын [...] галта боложо[...] һургуулида һ[...] 28-ниинь тра[...] нер гэһэн ү[...] гэжэлтэд бол[...]

Профсоюзай тоосоото-һунгуулиин конференцинүүдһээ

ЧИСААНА. Һаяхан Хориин үйлэдбэриин управлениин Чисаанын совхозой профсоюзай организациин тоосоото-һунгуулиин конференци боложо үнгэрбэ. Конференци дээрэ тоосоото үе соо профсоюзай организациин комитедэй хэһэн ажал хүдэлмэри тухай элидхэл тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр **Б. Х. Жамбалов** хээ.

— Үнгэрһэн жэлдэ манай совхозой ажалшад муу бэшэ амжалта туйлаа,—гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ.—Жэшээнь, 1962 ондо гүрэндэ һү, мяха, ороохо тараа худалдаха түсэбые совхознай амжалтатайгаар дүүргээ.

Гэхэтэй хамта, ажал хүдэлмэридэмнай үшөө горитой дутуу дунданууд бии гээшэ,—гэжэ нүхэр Б. Х. Жамбалов үгээ үргэлжэлүүлнэ.—Ажалшадай дунда эмхидхэлэй болон ойлгууламжын хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Энээн дээрэһээ боложо зарим хүдэлмэришэдэй дунда журам эбдэхэ, ажалдаа хожомдохо ушарнууд тохёолдодог байна. Мүн профсоюзай комитет ажалшадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөе үшөөл халирхайгаар хүтэлбэрилнэ.

Конференциин делегат нүхэр **Д. В. Александров** мал ажалай хүндэ хүшэр хүдэлмэриие оньһожоруулха хэрэгтэ совхозой профсоюзай комитет анхаралаа багаар хандуулна гэжэ тэмдэглэбэ. Жэшээнь, совхозой гурбадахи отделени 380 гаран эхэ гахайтай. Теэд энэ фермэ дээрэ эдеэ хоол бүйлүүлхэ хүдэлмэри оньһожоруулагданагүй. Энээнһээ боложо гахайн мяханай өөрынь үнэ сэн хямдарнагүй.

Үгэ хэлэгшэ нүхэр **Ц. Д. Лодоев** совхозой нэгэдэхи отделениин профсоюзай комитедэй ажал хүдэлмэриие шангаар шүүмжэлээ. Тус отделенидэ эмхидхэлэй болон ниитэ-политическэ хүдэлмэри тон һулаар ябуулагдана.

Конференцидэ хабаадагшад профсоюзай ажал хүдэлмэриие эрид һайжаруулха талаар шиидхэбэри баталан абаба. Профсоюзай комитедэй түрүүлэгшээр нүхэр **Б. Х. Жамбалов** һунгагдаа.

Р. Цымпилов,
Хориин үйлэдбэриин управлениин парткомой инструктор.

* * *

УЛААН-ҮДЭ. Барилгын 154-дэхи трестдэ тоосоото-һунгуулиин профсоюзай конференци һаяхан болоо. Профсоюзай комитедэй ажал хүдэлмэри тухай нүхэр **Мильчаков** элидхэл хэбэ.

—Манай барилгын трестын ажал хүдэлмэридэ горитой дутуу дунданууд бии байна,—гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ. —1962 оной түсэбые оройдоо 77,7 процентээр дүүргээбди. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, барилгашадай дунда түбхын түрүүн ажалай журам һула байна. Энээн дээрэһээ боложо трестын олонхи барилга-хабсаралгын управленинүүдтэ һара бүри түсэб дүүргэгдэнэгүй. Мүн барилганууд ехэнхидээ шанар муутайгаар баригдана. Жэшээнь, 5-дахи СМУ-дэ Петров, Топоров, Гребенщиков, Серебренников гэгшэдэй гэмээр нёдондо жэлдэ шанар муутайгаар баригдаһан барилганууд дахин һэльбэн заһагдаһан байна. Энээн дээрэһээ боложо 35325 түхэриг үлүү мүнгэн гаргашалагдаа.

Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэгшэд нүхэд **Корнев, Бардаков, Леминов** болон бусад профсоюзай комитедэй ажал хүдэлмэридэ бии байһан дутуу дундануудые шангаар шүүмжэлжэ, тэдэниие зайсуулха талаар шэнээр һунгагдаһан комитет юу хэхэ хэрэгтэйб гэжэ дурадхалнуудые оруулба.

Тоосоото-һунгуулиин конференци профсоюзай комитедэй ажал хүдэлмэриие һайжаруулха шиидхэбэри баталан абаа. Трестын профсоюзай комитедэй түрүүлэгшээр нүхэр **К. Н. Плеханов** һунгагдаа.

К. Банаев.

„Буряад үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

«Дутагдалнууд олон» гэжэ гаршаглаһан, рейд-шалгалгын дүн газетымнай мартын 16-най номерто толилогдоо һэн.

— Хабарай таригада бэлэдхэлэй дутагдалнуудые усадхаха асуудал мартын 20-до парткомой заседани дээрэ зүбшэн хэлсээбди. Тиихэдээ энэ шухала хүдэлмэриие апрелиин 1 хүрэтэр бүрин түгэс дүүргээд, тарилгада бэлэдхэлэй шанарые ниитын хүсөөр үшөө дахин шалгаха гэжэ тогтоогообди. Юһэн хүнһөө бүридэһэн колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бальжанов түрүүтэй тусхай комисси шалгалтын хүдэлмэри ударидаха болонхой,—гэжэ Хориин үйлэдбэриин управлениин «Коммунизм» колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Галсанов Ц. Д. манда мэдээсэбэ.

Шалгалта һайнаар ба[...]

Хяагтын үйлэдбэриин управлениин колхоз, совхозуудаар эмхидхэгдэһэн механизаторнуудай һуралсалда хабаадагшад һаядаа шалгалта барижа байнхай.

Эндэхи «Родина» колхоздо 49 хүн механизаторай мэргэжэл шудалха һургуулида һуража гараа. Тэдэнэй 22 хүниинь комбайнерай, 27-ниинь трактористын мэргэжэлтэй болобо. Колхозой главна инженер Георгий Михайлович Мансуровский, тракторно-тараан ажалай бригадын бригадир Николай Климов гэгшэд эдэниие һайнаар һургаа.

10-дахи класс дүүргэһэн Анатолий Куриканов, колхозой түсэблэгшэ-экономист Дмитрий Андреев, тракторист Дмитрий Климов гэгшэд һурагшадай дундаһаа эрхим сэгнэлтэтэйгээр комбайнерай мэргэжэл олобо. Комбайнер Алексей Котаманов шалгалта һайнаар барижа, трактористын мэргэжэлтэй болонхой.

Тиигэжэ механизаторай бүгэдэ ниитын һуралсалда хабаадаһан бүхы 49 хүн шалгалтаяа амжалтатайгаар бараа. Хяагтын үйлэдбэриин управлениин главна инженер Александр Георгиевич Захаров, гүрэнэй [...] тын инспекто[...] стантинович [...] шалгалтада [...]

Мүн иимэ [...] риин, Хяагть[...] Ранжуровай [...] хоздо үнгэрө[...] хоздо механи[...] ралсалые 38 [...] нэрэмжэтэ ко[...] тын совхоздо [...] жэ гараа. [...] жэлһөөр.

«Сельхозтехни[...]
Хяаг[...]
х[...]

ГАХАЙ ҮСХЭБЭРИЛГЭДЭ—ГОЛ АНХАРАЛ

Россиин Федерациин колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленинүүдэй начальнигуудай, тэндэхи парткомуудай секретарьнарай тээсгэн Москвада болоһон зүблөөн дээрэ хүдөө ажахыда бии байгаа арга боломжонуудые хүсэдөөр хэрэглэжэ, нютаг нютагуудай байгаалиин эрхэ байдалые харалсажа, үйлэдбэриин тусхай шэглэлтэй болгохо тушаа ехэхэн анхарал табигдаһан байна. Энэ талаар манай Кабанскын үйлэдбэриин управлениин ажахынуудай байдалые хараад үзэхэдэ, бэлшээри, сабшалангаар тон бага туладаа гаргаша багатайгаар хони, үхэр олоор үсхэбэрилхэ аргагүйдэнэ. Тиимэһээ саашадаа мяха абалгые жэлһээ жэл бүри дээшэлүүлхэ ямар арга боломжо бии гээшэб? Пэн түрүүн гахай олоор үсхэбэрилжэ, гахайн мяха ехээр абаха аргатайбди.

Байгша ондо манай управлениин ажахынууд 17 мянган гахайтай, тэрэ тоодо адагынь 1540 гол эхэ гахайтай, нэгэ түрүүлээд шахаха 3200 эмэ гахайтай байхаар хараалагдана. Тиихэ зуураа, 13250 центнер гахайн мяха абаха зорилго табигдана. Энэмнай бүхы абтаха мяханай 35 процент гэхэ гү, али нёдондонойхиһоо хоёр дахин ехэ болохо байна бшуу.

Хараалагдаһан энэ түсэб, зорилгые бэелүүлхэнь амархан хэрэг бэшэ. Юуб гэхэдэ, эды шэнээн мяха абахын тула адагынь 18500 гахай шахан таргалуулха, 22300 поршоонхо түлжүүлхэ хэрэгтэй ха юм.

ТҮРҮҮШҮҮЛ ЗАМЫЕМНАЙ ЗААНА

Совхоз, колхозуудай түрүү гахайшадай ажалай дүнгүүдые харахада, табиһан энэ зорилгымнай заатагүй бэелүүлэгдэхэ байһаниинь элирнэ. Жэшээнь, Оймородой совхозой эрхим гахайшад А. Балдакова, П. Родовикова гэгшэд нёдондо гол эхэ гахай бүриһөө 25 поршоонхо түлжүүлжэ шадаа. Мүн Кабанскын совхозой Е. Суворова гахай бүриһөө 22 поршоонхо томо болгоһон байна. «Путь коммунизма» колхозой гэшүүн А. Решетов 800 гаран гахай шахан таргалуулжа, 629 центнер мяха абаа һэн.

1963 ондо манай түрүүшүүл бүри ехэ уялгануудые бэедээ даажа абанхай. Шергинскэ совхозойхид энэ жэлдэ гахайнуудайнгаа тоо 3670 толгойдо хүргэхэ, тэрэ тоодо 280 гол эхэ гахайтай, 650 нэгэ түрүүлээд үүсэлхэ эмэ гахайтай байха уялга абанхай. Тиихэдээ эхэ гахай бүриһөө 25 поршоонхо түлжүүлхэ, 3600 центнер гахайн мяха абаха зорилготой. Мүн Оймородой совхозой гахайшад эхэ гахай бүриһөө 20 поршоонхо түлжүүлхэ хүсэлтэй.

«Путь коммунизма» колхозой түрүүшүүл Е. Воротникова. Н. Шангина гэгшэд эхэ гахай бүриһөө 20 поршоонхо томо болгохо, тиин А. Решетов 1500 гахай шахажа тушааха социалис уялгатай. Байгалай совхоз бүхыдөө 2400 центнер гахайн тарган мяха абаха зорилготой.

ФЕРМЭНҮҮДЭЙ АЖАЛЫЕ ШЭНЭ ГУРИМААР ЭМХИДХЭХЭ

Хямда сэнтэй гахайн мяха ехээр абахын тула колхоз, совхозуудай фермэнүүдэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулха, гахайшадай ажалые зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ үйлэдбэриин управлениин хүдэлмэрилэгшэд, мэргэжэлтэд шухала анхарал табиха болоно. Түбхын түрүүндэ жэжэ фермэнүүдые томодхоходо аша үрэ ехэтэй байһаниинь мүнөө элирээ. Жэшээнь, Шергинскэ совхоздо 1961 ондо гахайн 12 жэжэ фермэнүүд эндэ тэндэ бии байгаа. Бригада бүхэндэ поршоонхо абтадаг, гахайнууд шахан таргалуулагдадаг байһан юм. Тиихэдэ энээнһээ биратай аша үрэ гаратаггүй һэн.

Энэ дутагдалые усадхаха талаар управлениин бүхы совхоз, колхозуудта ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Гахайнууд нэгэ газарта олоор байлгагдажа, цехэй гуримаар харууһалагдадаг болонхой.

Фермэнүүдые тусхай шэглэлтэй болгожо, цехэй гуримаар гахай харууһалха гээшэ юун бэ гэхэдэ, нэгэ цехтэ эхэ гахайнууд харууһалагдажа, тэрэниие һайса бэлдэжэ, искусственна аргаар ороондо оруулаад, хээлиинь ехэ болотор байлгана. Хоёрдохи цехтэнь гахай гүлгэлжэ, поршоонхонуудай 4 һаратай болотор тэжээнэ. Удаань тэдэнээ адагынь 25—30 килограммтай болгоод, 3-дахи цехтэ үгэнэ, эхэ, эмэ гахайнуудые нэгэдэхи цехтэ ябуулна.

Мүнөө үедэ гахайшадай бригаданууд хэды поршоонхо абаха, хэды поршоонхо түлжүүлхэб, хэдые шахан таргалуулхаб гэжэ тодорхойлогдонхой. Урдын жэжэ фермэнүүд бүхыдөө томодхогдоо. Тиигэжэ хүн бүхэн урдынхиһаа нилээд олон гахай харууһалдаг болоо. Гахайн байрашье һайжараа. Оймородой, Шергинскэ совхозуудта гахайнуудай гүлгэлхэ томо типовой байранууд бүтээгдээ, Байгалай совхоздо тиимэ байра баригдажа эхилэнхэй.

ТҮРҮҮ АРГАНУУДЫЕ ҮРГЭНӨӨР ХЭРЭГЛЭХЭ

Гахайнуудые цехэй гуримаар харууһалхада байранууд тад ондоогоор түхеэрэгдэнэ, тэндэ урдынхиһаа 1,5—2 дахин олон гахай багтадаг болоо. Гүлгэтэй гахайнуудай байрануудые уһаар дулаасуулхада угаа зохид байшоо. Тиимэ байрада үбэлдөө дулаан, хуурай байжа, нялха поршоонхонууд һайнаар түлжэнэ.

Гахайшадай ажалые хүнгэдхэхэ талаар ехэ юумэ хэхээр. Энээн тушаа республикын «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэд ажахынуудта биратай туһа хүргэнэгүй. Илангаяа тэжээл бүйлүүлхэ машинанууд асарагданагүй. Олонхи фермэнүүдтэ тэжээл гараар зөөгдэнэ. Тиигэжэ айхабтар ехэ бар хүсэн гаргагдана, ажахынуудай гаргаша дээшэлнэ.

Гадна, үүлтэр һайжаруулха асуудалда анхархаар байна. Саашадаа түргөөр томо болодог, мяхалиг бэетэй, олон поршоонхо гаргадаг үүлтэрэй гахайнуудтай болохо гэжэ ажахынууд оролдохо ушартай. Энэ талаар селекционно ехэ хүдэлмэри ябуулагдаха, поршоонхонуудые зүбөөр түлжүүлхэ хэрэгтэ анхарагдаха болоно.

Үүлтэр һайжаруулха тушаа зарим тэды хүдэлмэри хэгдэжэ эхилээ. Һайн үүлтэрэй азарга гахайнуудые аша үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхын тула искусственна үрэжүүлгын 6 пункт нээгдээ. 1962 ондо 858 гахай искусственна аргаар үрэжүүлэгдэһэн байна. Шергинскэ совхозой техник-үрэжүүлэгшэ П. И. Перхов искусственна үрэжүүлгые түрүүшынхеэ хэрэглэжэ, бусадта жэшээ харуулаа. Оймородой совхозой дүршэл ехэтэй зоотехник Н. П. Новолодская мүн лэ ехэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр энэ хэрэгые эмхидхэжэ, өөрөө техник-үрэжүүлэгшээр ажаллана.

Хойшодоо үүлтэр һайжаруулгын хүдэлмэриие бүри гуримшуулхын тула Кабанск тосхондо искусственна үрэжүүлгын тусхай станци эмхидхэхэ хүсэлтэйбди. Тиигэжэ тэрэ станциһаа һайн үүлтэрэй гахайн үрэ колхоз, совхозуудай пунктнуудта эльгээгдэдэг болохо юм.

ХЯМДА СЭНТЭЙ ҺАЙН ТЭЖЭЭЛ ХЭРЭГТЭЙ

Гахай олоор үсхэбэрилхэдэ хямда сэнтэй һайн тэжээл хэрэгтэй гэжэ бүгэдэндэ мэдээжэ. Энээн тушаа ехэ хүдэлмэри ябуулха болоно. Бүхы ажахынуудта гахайда эдюулхэ корнеплодуудые, горох, бобы тариха, элдэб тэжээл холижо силос дараха шухала.

Энэ асуудалай ямар ехэ удха шанартай байһые нэгэ ажахыда хаража үзэе. Жэшээнь, Оймородой совхоз мүнөө 580 эхэ, гахайтай. Байгша оной түрүүшын кварталда 3300 поршоонхо абтаа. Бүхыдөө энэ ажахыда мүнөө жэл 6 мянган гахай шахагдажа, 4200 центнер мяхан тушаагдаха юм. Эды шэнээн олон гахай, поршоонхо тэжээхын тула адагынь 2000 тонно тараа талханай зүйл хэрэгтэй. Тиин февралиин 1-дэ тус ажахыда гахайда эдюулхэ өөһэдынь тэжээл гэжэ байгаагүй. Тиимэһээ тэдэнэр гаднаһаа тэжээл худалдажа абаха, зөөхэ баатай болоно бшуу. Тиигэжэ зөөмэл тэжээл дээрэ гахай тэжээхэдэ аша үрэ, олзо багатай байһаниинь элитэ.

Иимэл хадань 1963 ондо нилээд ехэ хартаабха, свёкло, турнепс, горох, ешмээн, кукуруза болон бусад ургамалнуудые тариха гэжэ хэлсээд байнабди.

Тэжээлэй дутамаг байхада гахайнуудай шэгнүүр нэмээхын тула хоёр дахин ехэ тэжээл хэрэглэгдэнэ гээшэ. Нёдондо шахамал гахайнуудай шэгнүүрэй сүүдхэдээ нэмэһэниинь миил 292 грамм болоо һэн. Мал шахан таргалуулхадаа тэжээл гамнажа, һайн үрэ дүн туйлагдахагүй ха юм.

Гахайнуудые һайнаар үсхэбэрилхын тула тэдэниие элдэб үбшэнһөө сараха шухала. Тиимэһээ хаа [...] нарна хүд[...] руулха боло[...]

ГАХАЙШАД[...] ДЭЭШ[...]

Ажахы бүх[...] ехэтэй, орол[...] ладаг гахай[...] үедэ гахайш[...] дээшэлүүлхэ, [...] бэлдэхэ асу[...] бигдаа гэхы[...] доо колхоз, [...] гахайшадые [...] һургаха, тү[...] экскурси хэх[...]

Ажахын э[...] риие хурдан[...] ла мүн гах[...] хоор урм[...] Колхоз, сов[...] наар хүдэл[...] даг гахайш[...] бэри үгэдэг [...] нагдана. М[...] дые үхэл [...] жүүлһэн, һ[...] һан гахай[...] талаар ур[...] гэтэй. Нэм[...] шоонхонууд[...] хэдэ болохо[...]

Гахайшад[...] лис мүрыс[...] рүүлхэ, тэ[...] риин дүн с[...] жо, бүгэдэ[...] бижа байх[...]

Парти, [...] үдэр бүрин[...] шажа, дол[...] табадахи ж[...] лис уялган[...] гаар дүүр[...] гахайшад [...] лажа байн[...]

Кабан[...]
управл[...]

БУРЯАД ҮНЭН

2 дохи нюур.
1963 оной апрелиин 3.

...ШУУЛАЙ ҮДЭШЫН ҺУРГУУЛИ

...ан мундар- ...шурган оро- ...боро хараа- ...р, тосхоной ...алаар ялар-

...ндэ Хэрэнэй ...й нэрэмжэтэ ...я хоёр даб- ...ороходомнай, ...етэй хүбүүд ...ёhоор угта- ...ь обёорон ...мнай, тэдэ- ...эр hахалтан- ... Теэд гайха- ...бшуу: залуу- ...үнөө хаана- ...үнүүд эрдэм ...аг болонхой. ...хүдэр гартай ...этай танилса- ...й 33 наhатай, ...мэрилэгшэ, 3 ... эрхим hай- ...I-дэхи классай

...димирович, му- ...нда hургуули ...т, теэд сааша- ...а, юу хэхэ тү- ... hонирхохо- ...га бодолгото ...ээр:

...эгээл дуратай ...гашан боло- ...ажаллажа бай- ...ули заал hа'а ...айлби даа, — ...арюусаба.

...алай ударни- ...Шохонов, Арсе- ...Юрий Чуркин, ...в болон бусад ...ульгэр жэшээ ...адна, эрхим ...адаг. Мүн тэ- ...р hурадаг нү- ...жын туhалам- ...н заншалтай. ...уушуулай hур- ...элдэ хүтэлбэ- ...Сергей Михай- ...ной уулзажа,

hургуулиингаа ажабайдал тухай хөөрэжэ үгэхыень гуйхадамнай, иигэжэ хэлээ:

— Мүнөө жэлдэ 192 хүн hуралсажа байна. Нёдондо 140 hурагшадтай байгаа hэмди. Ажаллажа байгаад үдэшын hургуули дүүргэhэн хүнүүд жэлhээ жэлдэ олошорно. Жэшээнь, 1959 ондо оройдоо 10 хүн hургуули дүүргэhэн байбал, үнгэрhэн 1961—1962 оной hуралсалай жэлдэ 25 хүн дүүргэжэ, аттестат абанхай. Мүнөө жэлдэ бүри олон хүн—32 hурагшад 11-дэхи класс дүүргэхээ байна. Шэнэ hуралсалай жэлдэ Саянай совхозой хүдэлмэришэдэй олоороо hуралсажа эхилhэн ушар угаа hайшаамаар, тиихэдэ совхозой дирекци, рабочком болон партком hуралсалда анхаралаа хододоо табидаг болонхой.

Тус hургуулиин коллективэй дүй дүршэл тухай тобшохоноор хөөрэжэ үгэе. Хүдөөгэй залуушуулай олохон hургуулинуудай хүдэлмэридэ ушардаг эгээл хүшэр хүндэ зүйл гэбэл, түрүүшээр олон хүн абтаhан аад, ямаршье шалтагаангүйгөөр hургууляа хаяжархидаг. Жэшээнь, Хяагтын, Зэдын, Мухар-Шэбэрэй аймагуудай олохон залуушуул hургууляа тиигэжэ орхинхой.

Харин Хэрэнэй залуушуулай hургуулиhаа хүндын шалтагаангүйгөөр hургууляа орхиhон нэгэшье баримта байхагүй. Иимэ амжалта ямар аргаар туйлагдааб гэбэл, багша бүхэн hурагшадайнгаа ажаллажа байhан эмхи зургаан, предприяти, фермэдэ саг үргэлжэ ошодог, тэдэнэй ажал хүдэлмэри, ажаhуудалтай танилсадаг, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг. Мүн hургуулиин хүдэлмэридэ эхэнэрнүүдэй соведүүд, үйлсын комитедүүд ехэхэн туhаламжа хүргэдэг. Ямар нэгэн hурагшын хэшээлнүүдээ гээжэ эхилхэдэнь, эхэнэрэй соведэй гэшүүд гэртэнь гү, али хүдэлмэридэнь ошожо, шалтагааниень элирүүлдэг. Хүмүүжүүлгын болон hуралсалай хүдэлмэриие эмхидхэхын тула класс бүхэндэ партийно-комсомольско бүлэгүүд эмхидхэгдэhэн. Тэдэнэр классай хүтэлбэрилэгшэдэй ёhотой гуhалагшадынь болонхой. Гадна үдэшын hургуулида туhалха тусхай постнуудшье тогтоогдонхой.

Саянай совхозой Могой-Горхоной фермэдэ 8 класс дүүргээгүй залуушуул олоороо ажалладаг. Тус фермэ hургуулиhаа 10 шахуу модоной газарта байдаг. Урда жэлнүүдтэ үсөөхэн хүнүүд тэндэhээ hурадаг hэн. Энээниие харадаа абажа, hургуулиин коллектив тэндэ ниитын хүсөөр h уули нээгээ, 5, 6 классуудта олохон hаалишад, малшад hуралсана.

Коммунис ажалай ударнигууд Галина Будаева, Евдокия Хайдукова, Ирина Шахтаханова гэгшэд үүрэйнгөө түсэб 120—150 процент дүүргэнэ, эрхим hайнаар hуралсанашье.

— Манай коллектив коммунис ёhоор ажаллаха, ажаhууха, hурахын түлөө тэмсэнэ. Хэдэн жэлэй саада тээ зарим залуушуул архи уудаг, элдэбын аяг аашануудые гаргадаг бэлэй, харин мүнөө жэлдэ тиимэ ушар үзэгдэхээ болинхой Тэдэнэр «Бултандаа 8 класс дүүргэхэ» гэжэ шиидэнхэй, хүдэлхэдөө, hурахадаашье тэдэнэр бэрхэнүүд. «Эдэнэй ажалша хүдэр гараар коммунизмын ордон байгуулагдахал» гэжэ нютагайнь үбгэд хүгшэд дэмы магтаагүй. Зориhоноо бэелүүлжэ, зоной магтаалда хододоо хүртэжэ ябахыень тэдэнэртэ хүсэе!

Д. Ошоров.

Үхибүүд тухай богонихон рассказууд

1. БУЛАД ЮУНДЭ УЙЛААБ?

Буладай аха Баяр хүршэ нүхэдhөө түрүүлжэ пионер болоhон юм. Хүзүүндээ улаан галстук зүүhэн Баярай hургуулиhаа бусажа ерэхэдэнь үхибүүд тойрошобо. Шахасалдан, түрисэлдэн ябажа, Буладшье Баярта дүтэлөөд асууба:

— Пионернүүд гээшэмнай ямарнууд байдаг юм?

— Пионернүүд, мэдэнэ гүш, тэдэшни... сухаришагүй hанаатай — нэгэдэхеэр, сусаршагүй зоригтой — хоёрдохёор, хододоо үнэн сэхэ — гурбадахяар, мүн... мүн... юрэдөө эгээл эрхимүүд шуу даа.

...Үдэшэндөө саhаар шэдэлсэжэ наадабад. Буладые үхибүүд наададандаа абангүй «газаалба»: бишыхан ха юм. Теэд Булад хажуу тээнь байгаад наадагшадые хаража, атаархажа байба. Баяр далайжа далайжа саhа шэдэхэдээ «алдажархиба» — тин! — Шэлэй бута бутархайнуудай унахань дуулдаба. Буладай эрьежэ үрдеэгүй байтарнь, үхибүүд «үй бутаран» тарашаба. Удабашьегүй гэрэй эзэн эхэнэр гэрэйнгээ үүдэнэй богоhо алхан гараад:

— Хэн сонхымнай шэл тэhэ шэдэбэб, ши хараагүй гүш?

— Тэрэ... Тэрэ — минии аха Баяр.

Баяр энэ хөөрэлдөө hүүлдэ мэдэхэдээ дүүдээ шангаржа оробо. Ахань дүүдээ «эрэ доргон» байдаг гээшэ aаб даа.

— Юундэ намайе хоблоооши? «Мэдээгүйб» гэжэ хэлэхээ ядаа гүш?

Тиигэмсээрээ Буладайнгаа духа руу Баярынь ябуулжархиба.

Буладта Баярай ёорhон нэгэ заашье үбшэнтэй байгаагүй... Теэд Булад ехэ гомдолтойгоор уйлажархёо бэлэй.

2. ҺАНААМГАЙ НҮХЭР

Хоёрдохи четвертиин hүүл багаар 8-дахи классай hурагша староста Долгор Дугарова сугтаа hурадаг Донир Рабдан хоёрто:

— Средада бидэндэ математикаар hүүлшын шалгалтын хүдэлмэри, hайнаар бэлдэгты, үгы hаа...

— Мэдэнэбди, ехэ hанаагаа бү зобоорой, — гэлдэбэд. Гурбан хоног үнгэрбэ, дүрбэн... Шалгалташье дүтэлшэбэ. Донир классайнгаа эмхидхэгшэдэ хэлэбэ:

— Ши Рабдантай хөөрэлдэлши, hанаа оруулалши. Тэрэгүйдэ тэрэшни шалгалтын хүдэлмэри дээрэ hалахань. Һургуулиhаа ерэмсээрээ — хада руу санаар hолжорхоо ошоно. Тэндэhээ — библиотекэ руу.

— Теэд тэрэшни библиотекэ соо номоо үзэдэг байгаа бэшэ гү даа, — гэжэ Долгор тухайлба.

— Һэ, тиимэл hаа! — гэжэ Донир энеэбхилбэ.—Тэрэш тэндэ кроссворд таааруулдаг. Хэлэлши, хэлэhэн үгэдөө хүрэдэггүй хүнүүдые хэн гэжэ нэрлэлтэйб? Ши, Долгор,

мэдэхэгүй гүш? Би үсэгэлдэр үдэшэ энэ үгэ дээрэ толгойгоо үбдэтэр hүүгааб...

— Залхуунууд! — гэжэ сухалтайгаар Долгор хэлээд ябашаба.

Энэ хэлэhэн үгэ соонь хэды үзэг бэ гэжэ тоолоод, hанаа алдаад, Донир хойноhоонь хашхарба:

— Тааранагүйл! Долоон үзэгтэй үгэ хэрэгтэй, эндэшни — арба лэ!

3. АЙЛГААБ

Үсэгэлдэр би үйлсөөр ябажа ябабаб. Гэнтэ өөрынгөө, дүү Митабые харажархибаб. Митаб харшын саана хоргодон зогсоод, гэр дээрэ hууhан гулабхаа марайжа байба. Рогатка гартаа баринхай, шулуугаар «hомолонхой».

— Ши эндэ юу хэнэш? — гэжэ зандарбаб.

— Эндэ миин, — гээд Митаб аягүйрхэшэбэ, — миин...

— Юун миин? — гэжэ дахин асуубаб.

— Миин лэ, — гэжэ Митаб энеэбхилбэ, — гулабхаануудые айлганаб.

... Би гэртээ ерээд, углууда түшүүлээтэй байhан нарихан модо гартаа абабаб.

— Ши юу хэхэ гэбэш? — гэжэ Митаб хашхаран шахуу асууба.

— Миин, — гэжэ харюусабаб, — миин лэ шамайе айлгаха...

Гур-Базар Тогтохоев.

Шэнэ шүлэгүүд

В. БИЛДУШКИНОВ

Хабар

Гэрэйм hарабшаhаа
бажуулдаад,
Гэрэлхэн дуhал зогсошоо,
Галдан тэрэниие ажаглаад,
Гайхан hайхашаан гэтэшоо...

Хуhанай hалаада аhалдаhан
Хүбэн сагаан саhан
Һалхинhаа бэшэ... наранhаа
hабхалзан газарта унаа...

Хаа-яагуур харагдангүй
Хабар ханхинан дуулана.
Хүйтэншье номгорон,
арсалдангүй
Хайшаашьеб арилхаа забдана!

Барилдаан

«Һас» гэнэ саhан —
Һанаа алдана саhан.
«Һас» гэhэн саhан
Амяа табина үбэл.
«Һас» гэнэ саhан —
Ами ороно хабар —
Хабар үбэлэй тулалдаан —
Мэхэ гохотой барилдаан.
Хабар хабархажа,
Харьялан горхоор халуудана.
Үбэл hуларжа,
Үерөөр уйлан уруудана.
Хабар илажа,
Хани нүхэдөө дуудана.
Ханхинама жэргэмэлынь
Хабыень магтан дуулана...

НАРАН ЗАЛААТА НАЙМАН СОНЕТ

„Дуута сонедые Дант баhал гологшогүй hэн,
Дуранай ольhые Петрарка ходо дуулагша hэн".

А. С. ПУШКИН

1. ПОЭТ

Газар тэнгэри хоёрой дундахана
Галтан нээрhэн сахилгаан шэнги,
Дуун бүхэнш hүрөөтэйгөөр
далитанги
Дуулим талын уняар соо бадарна.
Үгын хурсаар аялга hунгажа,
Үе сагайнгаа түүхые зуранаш.
Хүлэр булад гуурhаяа баринаш,
Хүдэр гарайнгаа балсан зангидажа.
Урдашни хүүенэ далай —
ажабайдал.
Угтанаш шуурга-зүрилдөөе
хабсагайдал,
Урматай нюдөөр аласые шэртэн.
Аяар холо сэнхиинэ эрье-найдалш:
Адар онгосо-зохёолоо дархалан
байнаш,
Алдар солото аян замдаа бэлдэн!

2. ДАНГИНА

Аятай илдамаар дууланаш,
басаган!
Аялга хоолойш булагтал.
сэбэрхэн.
Алтанхан зүрхэнэйш сохисо
түргэхэн.
Аляархуу шамайе шэртэнэб,
марган.
Галтайхан нюдэдэйш гэгээхэн
гэрэлhээ
Гажарhан сэдьхэлни гэнтэ hэргэбэ,
Газар юртэмсэ урдам жэрьебэ.
Гарыеш адхажа, баяраа хэлэhэйб!
Сэнхир жаргалаар дэбэрэн
халинги
Сэсэрлиг соогуур төөринэ шэнгиб.
Сэбэрхэн хүүхэймни гургалдай
мэтэ.
Дуураhан мэдэрэлни хүгжэмөөр
зэдэлбэ,
Дууша дангина эмнитэс гэбэ.
Дурлалсаад байhамнай тон элитэ!

3. ЭХЭ

Үдэшэнэш намаяа ннаглан-энхэрэн,
Үндэжэ толгойем мээхэй зангаар.
Дулаахан гараараа тэбэринэш
шангаар,
Дурлал дүүрэн нюдөөрөө шэртэн.
Һанаагаа бү зобо. Харгым—сагаан.
Һайхан хэрэг уряална урдам.
Удангүй бусахаб, эхэм, шамдаа.
Угтахаш намаяа, сонхоор шагаан.
Бэрхэшээл дабахаб, бэлэгтэй
ерэхэб —
«Бэрхэш, хүбүүм» гэжэ хэлэхэш,
Бэлмэрхэн арзаар аягым халяан.
Булжамар шубуундал аянда
зорнбоб.
Булжуухан холоёо мордон ошобоб.
Бусахаш гэнэ харгым талаан!

4. ЭСЭГЭ

Хүбүүншни эрэ боложо тэнжэлэй.
Хүдэр бэетэй, хонгёо дуутай.
Бэлигтэ поэт алдар суутай.
Бэшхүүр барин нэрыеш
нэрлүүлээб.
Хүхихэ бэлэйш намайе хаража,
Хүүхэн инагтай зэргэлхэ hэм
урдаш.
Зүгөөр, шэрүүн дайнай галда
Зүрхөө шатаан мүнхэрбэш,
халагни.
Эхэ оромнай солыешни дуудана,
Эрэлхэг шамаар хүбүүншни
баясана.
Эсэгэмни, шинни хэрэг hайхан!
Дахяад дайсад улнна мүнөө.
Дабшаад туршаг, атом үргөөд —
Дабтамал хүсэн манда байха!

5. АЖАЛ

Хүлhөө гарган сонет мүлинэм.
Хүсэн түгэс солгёо шүлэг
Шуhыем дамжаад хүлгэн түрэг—
Шуумар бэеэ hуурида хүлинэм.
Һиилүүршэ дархан, атаархaнам
шамда.
Һинхэ урланаш шадамар бэрхээр.
Шинии мэргэжэл энэ бэхээр
Шэлэн магтанам. Этигыш намда.
Шүлэгни мэшээг hиихэтэйш
адляар,
Шүрэдли ялбаг. Нилээд туляаб —
Шүрбэгэр hахални, гэршэм боло!
Охито ажал—амидаралай hүлдэ,
Орьёлоо бэлигэй улаан тэмдэг.
Омог сонедни, эршээ оло!

6. ТЭМСЭЛ

Ши, үхэл, урдаhаам ятараа
харанабши?
Шинии дүрсэ хажуудамни
hүүдэртэнэ.
Хамхуул бэеш манан соо
бүрэлзэнэ.
Хабархуу намай төөрюулхээ
яданагши?
Дүтэлэн байhан хүсэл hаналаа
замхажа,
Дүрэжэ шатан дууhаба гэжэ
hанаагши?
Зүрхэнэйм сохидол зогсоо гэжэ
ханаагши?
Зүринэм шамда, бүхы хабаяа
зангилжа!
Аманhаам үгэнүүд галтаhаар
лэ зандаа,
Айдар наhамни шандааhатан
шангадаа.
Аянгата дуумни эршэ мундаг
задархал!
Ургын наhа наhалхашье
байгуужам,
Уймар толгойм үhэн дууhаншье
сайгуужаг—
Уулыешни, үхэл, тэмсэhээр лэ
гаталхаб!

7. ЕРЭЭДҮЙ

Горнын абяан дор жэгдээр
алхалан,
Гоёхон дуугаа татана эдиршүүл.
Урма зоригойм нангин hүлдэшүү
Улаан галстук зүүнхэй баран.
Согтой хүхюун жагсаал харан,
Сонедээ наранай элшээр
гүрэнэм—
Сэнхир сонхоёо сэлин дэлинэм,
Сэлмэг тэнгэриин даляар
баясан.
Хабар газаа хүгжэмөөр нэрьенэ,
Хангал хоншуу hэбшээн
hэрьенэ.
Хабархуу эдиршүүл алхаhаар
солгёо.
Манай Ерээдүй, амар сайхан!
Мандан hалбархаш ямар
hайхам—
Маша дуунайш аялга хонгёо!

8. САГ.

Үе сагни, омогорхоноб шамаар.
Үльгэртэл ирагуу намтар
түүхэтэйш,
Мүшэдтэ зориhон галта
мэсэтэйш.
Мүнхэ солыеш суурханам
дуугаар.
Москва, Кремлиин алтан часы
Мундуу зүрхэнэйш сохисо
шалгана,
Энхэ тайбанай элшээр ялбана.
Эндэhээ ханхинаал шинии
харгы!
Ракетын гүйдэл —далиинш
хүсэн,
Радиогой долгин—нюдэнэйш
мүшэн,
Радиус дэлисэш үргэн, hүртэй.
Нарые ургалха шинии хабаар
Нааршаан жэрьежэ, эршэ абаад,
Надхамал энэ сонет бүтээ.

Д. Дамбаев.

...ЖЭЛТЫН ...АМЖА

Аха, Захааминай хада газарай [колхо]зуудта үхэр үсхэбэрилхэ гурим тухай

...Аха, Захаами... колхозуудай ажа... эбэртэ бодо мал ...хи колхозуудай ...нтнь эбэртэ бо... ...ө ородог гээшэ. ... гэ... hуури... ...эдэ, эндэ ондоо ...дхаха аргагүй, ...юшхон ха юм.

...й оршодог нютагууд ...дулааржа, на... ...тэрдэг, хюруу, ... Эндэ сентябрь... ...жэ май hарын ...эн үргэлжэлнэ. ...да зэргээр миил ... болодог байна. ...зар нютагуудай ...ганууудаар ээз... ...майhаань миил ...ажахыда хэрэг... ...хинь бэлшээ... ...тай талмайнууд ...айкал» колхозой ... га газарай 9532 ...и 17 процентнь ...ээлгэдэг. Энэ ...эрнь бэлшээри. ...бшалан болоно. ... миил 312 га ...эндэнь голдуу ...адаг. Тиин зе... —90 центнер, ...р абтадаг юм. ...а уулануудтахи ...ин болон тэ... ... газар тэжээ... ...оно. Үбhэ тэ... ...а тугалнуудhаа ... үбэл дүүрэн ...адаг.

...ферми управ... ...фэрмэжэтэ кол... ...дахи фермын ...Катерина Бад... ...квартал соо ...00-гаад литр ...үхэр Бадма... ... үнеэнhээ ха... ... Зураг дээ... ...үнеэ тушаажа

...АЙ фото.

МҮНӨӨ ҮЕДЭ ЭБЭРТЭ БОДО МАЛ ЯМАРААР ҮСХЭБЭРИЛЭГДЭНЭБ

Эндэхи колхозуудта эбэртэ бодо мал хоёр ондоо үүлтэрэй. Нэгэниинь нютагай үүлтэрэй үхэрнүүд, нүгөөдэнь hарлаг, хайнагууд.

1962 оной эхиндэ Захааминай хада газарай колхозуудта 15820 толгой эбэртэ бодо мал, тэрэ тоодо 4690 үнеэн бии байгаа. Энээнэй 816 толгойнь hарлаг, 169-ниинь хайнаг үнеэн. Ахын колхозуудай 13065 үхэрэй 3915-ниинь үнеэн байха юм.

1933—34 онуудhаа эхилжэ республика соомнай ашаг шэмэ багаар үгэдэг нютагай үүлтэрэй үхэрые симментал үүлтэрээр hайжаруулха хүдэлмэри ябуулагдана. Энэ зорилгоор жэл бүри үүлтэртэ бухануud асарагдахаhаа бэшэ ондоо тиимэ эмхидхэлэй болон зоотехническэ хүдэлмэри горитой хэгдээгүй бэлэй. Асарагдаhан буханууд үнеэд соо hула табяатай ябагдаха, тэдэнэй хойноhоо саг үргэлжын нарин харууhалга хэгдэхэгүй гэхэ мэтээр муугаар хэрэглэгдээ. Эдэнhээ гараhан түл мүн үбэл дүүрэсэ бэлшээридэ ябахадаа шэгнүүрээ нэмэдэггүйhөө гадна, заримдаа үшөө бууpahаншье байха юм. Тиимэhээ энэ үүлтэр hайжаруулгын хүдэлмэри ехэ амжалта туйлаагүй байна.

Һүүлэй үедэ эндэхи үнеэдэй hү үгэлгэ нэгэ хэды дээшэлбэшье, үшөө бага зандаа. Захааминай колхозуудай үнеэн бүриhөө 1953 ондо 274 килограмм, 1959 ондо 629 килограмм, 1961 ондо—930 килограмм hүн hаагдаhан байха юм. Тиихэдэ Ахын колхозуудай үнеэн бүриhөө 1961 ондо 407 килограмм hүн hаагдаа. Эдэнэй hүнэй тоhолиг дундa зэргээр 4,9 процент болодог.

Гадна эндэхи колхозуудта hарлагууд hаагдана. 1961 ондо Захааминай аймагай «Байкал» колхозой hарлагуудhаа (тугалнуудайнь хүхэhэнhөө гадуур) 256 килограмм hүн hаагдажа, тэрэнэй тоhолиг 6,3 процент байгаа. Мүн энэ колхозой hарлаг хайнаг үнеэн хоёрhоо гараhан холимог үүлтэрэй үнеэн бүриhөө 451 литр hүн hаагдажа, тэрээнэйнь тоhолиг 5,8 процент болоо. Эдэ үнеэдтэ үбэлэй туршада миил 3-аад центнер үбhэн, 1,5 тонно силос үгтэhэн байха юм. Тэжээлэй дутамагhаа боложо hаагдадаг үнеэдээ үбэлдөө адуулдаг, тиимэhээ тэдэнь ехээр туража ондо ороно. Мүн ороондошье хойнтожо ороно, олон үнеэд hубайрна. 1961 ондо Захааминай колхозуудта 100 үнеэн бүриhөө 65, Ахын колхозуудта—54 тугал абтаа. Залуу мал тансал зунай үедэ түлжэдэг. Тиин 1961 ондо гүрэндэ тушаагдаhан Захааминай эбэртэ бодо малай шэгнүүр 2,5—3 наhандаа 245 килограмм, Ахын колхозуудай—243 килограмм болоо. Дурсагдаhан жэшээнүүдhээ харахада. эдэ колхозуудта эбэртэ бодо малай үсхэбэрилгые hайжаруулха талаар яаралтай хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ тон шухала болоод байhаниинь элирнэ.

ЯМАР АСУУДАЛНУУДТА АНХАРХАБ

Аха, Захааминай колхозуудта эбэртэ бодо малай hалбари хүгжөөхын тула hүтэй-мяхалиг болон мяхалиг үүлтэрэй малаар hайжаруулха хэрэгтэй. Тиимэ үүлтэрэй үнеэд 1965 ондо тэндэхи үнеэдэй 75 процентнь байха ёhотой. Эндэ мяхалиг үүлтэрэй үхэрнүүд эбэртэ бодо малайнь олонхи байбал таарамжатай. Юуб гэбэл, тэжээлэй дутамаг ушарhаа hү ехээр haaxa хэрэгтэ бэрхэшээлнүүд тохёолдоно ха юм. Энээниие хараада абажа, хүн зоноор үсөөн эдэ колхозуудта мяхалиг үүлтэрэй мал олошоруулха ябадал зүб болоно. Мяхалиг үүлтэрэй малые олошоруулхада холо хээрын бэлшээри хэрэглэхэдэ ехэ зохид байха. Энэ талаар Оренбургын колхозууд болон совхозуудай дүй дүршэл хэрэглэмээр.

Һүтэй-мяхалиг үүлтэрэй фермэнүүдые hайжаруулагдаhан ба холимог үүлтэрэй малhаа бүридхэхэ байна. Энэ хэрэгтэ ехэ болгоомжотой наринаар хандаха шухала. Һүнэй фермын гол зорилго юуб гэбэл, hү ехээр үгэдэг үнеэд болон хайнагуудые олошоруулха, мүн харууhалга болон тэжээлыень али болохоор hайжаруулха. Һаяын гурбан жэлнүүдтэ үнеэн бүриhөө эды шэнээн hү абахаар хараалха гэбэл:

	Онууд		
	1963	1964	1965
Захааминай колхозуудта	1500	1800	2000
Ахын колхозуудта	800	1200	1500

Тэжээлэйнгээ зэргээр тааруулан, hаамхай үнеэдтэ зохид рацион табиха, hаалиин фермэнүүдтэ нягта гурим тогтоохо шухала. Һаамхай үнеэдые октябриин 1-hээ майн 15 болотор бэлшээнгүйгөөр, газаа байлгажа эдеэлүүлхэ. Үнеэн бүхэниинь 400—500 килограммтай байжа, тэдээнhээ жэлэй туршада 4,5 процент тоhолигтой 2000—2500 литр hү hаахые оролдохо байна. Нютагай болон симментал үүлтэрэй хоорондоhоо гараhан 2-дохи гү, али 3-дахи үеын түлые буха болгожо абаха хэрэгтэй Тиихэдэ эдэнэй эхынь hүн 4,5 процентhээ бага бэшэ тоhолигтой байха ёhотой. Һаалиин фермын тугалнуудай эхынгээ ууpaг хүхэжэ дүүргэхэлээр лэ, тэдээниие мяханай гүүртэдэ тушааха, ондоо үнеэдтэ тэжээлгэжэ, 8 hаратай болоторнь байлгаха.

Мяхалиг үүлтэрэй эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэдөө бэлшээриие зүбөөр хэрэглэхэ гээшэ шухала удха шанартай. Иимэ фермые бүридхэхэдөө hү бага үгэдэг, биратай hайжаруулагдаагүй үүлтэрэй мал түүбэрилэн суглуулхада болохо. Тиин эндэ мяхалиг үүлтэрэй буха хэрэглэхэ тон шухала. Аха, Захааминай колхозуудта хальмаг үүлтэрэй буха хэрэглэгдэхэ ёhотой, эдэ буханууд хүйтэ нойтондо тэсэмэг, тэжээл ехээр хэрэглэдэггүй юм. Гадна бэлшээридэ зохижо ядахагүй, мүн мяхажахадаа түргэн байна. Мяхалиг үүлтэрэй бухануудые хэрэглэжэ, үүлтэр hайжаруулха гээшэ шухала зорилгонуудай нэгэн болоно. Тиин үнеэдые искусственна аргаар урэжүүлхэдэ бүришье hайн. Холын фермэнүүдтэ бухые үнеэдэй дунда hула табихада болоно. Тиихэдээ нэгэ бухада 30 үнеэнhээ олые табижа болохогүй. Фермэнүүдэй дунда бухадые hэлгэжэ байха, нэгэ фермэдэ буха хоёр жэлhээ дээшэ байхагүй ушартай.

18—20 hаратай хашарагай 260—280 килограмм шэгнүүртэй байбалнь, тэрэниие бухада табихада болоно. Тиихэдээ үнеэд хабар эртүүр тугаллахаар бухада ороход ёhотой.

Мяхалиг үүлтэрэй мал үсхэбэрилхэдөө хайнаг, hарлагуудые хэрэглэхэ гээшэ тон ехэ удха шанартай. Юуб гэбэл, үндэр хада уулатай, ой модотой бэлшээритэй газарта hарлаг, хайнагhаа үлүүсэ зохихо мал гэжэ байхагүй. Хайнаг үүлтэрэй үнеэн хоёрой холисотой тугал шэгнүүрээрээ ехэ байхаhаа гадна, хала уулануудаар бэлшэхэдээ хайнагhаа дутуугүй шуран байха юм. Һарлагууд бүхы туғаллаха малай 25 процентнь байха зэргэтэй. 1964 ондо hарлагуудай үүлтэртэ хоёр фермэ—нэгэнь Ахада, нүгөөдыень— Захааминда бии болгохо. Гадна, колхозуудай хоорондо hарлаг бухануудые hэлгэлсэхэ байна.

Тугалнуудые түлжүүлхэ хэрэгтэ гол анхарал хандуулагдаха ушартай. Энэ хүдэлмэри ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй саг үргэлжын хиналта доро байха болоно. 8 hаратайда тугалнуудай шэгнүүрые 160—170 килограмм болгохоор оролдохо байна. Малые түлжүүлэн таргалуулхалаа зунай сагые гүйсэд hайнаар хэрэглэхэ гээшэ тон ехэ удха шанартай. Мяхалиг үүлтэрэй мал hаалиин фермын малнуудта орходоо бэлшээридэ уни ябуулагдахадаа хамаагүй. Үбэлэй туршада тэдэндэ 6-7 центнер үбhэ, 2-3 центнер зелёнко үгэжэ, hайнаар бэлшээжэ, үдэртөө 2-3 дахин булеэн уhаар ундалуулбал, ехэ hайн байха гээшэ.

ЗАЛУУ МАЛ ТҮЛЖҮҮЛХЭ, ШАХАН ТАРГАЛУУЛХА ТУХАЙ

Тугал, бурууннуудые хоёр зун, нэгэ үбэл харууhалжа, 18—20 hаратайдань 330—350 килограммтай болгобол hайн. Тиимэhээ үбэлдөө буруун бүхэндэ 4 килограмм үбhэ, 4 килограмм зелёнко, 10 килограмм силос, 0,5 килограмм таряа талханай зүйл үгэжэ шадабал, тэрэнэй шэгнүүр хоног бүхэндэ 300—400 граммаар нэмэжэ болохо. Энэ ушарта үбэлдөө бурууннууд 60—80 килограммаар нэмэхэ байна.

Бурууннуудаа hайнаар үбэлжүүлээд, июниин 1-hээ октябриин 1 болотор зунай бэлшээридэ табижа таргалуулхада зохид. Габэшье 120 хоногhоо үлүү ябуулhанай хэрэггүй. Энэ үедэ бэлшээриие саг үргэлжэ hэлгэжэ байха шухала.

Намартаа, малаа гүрэндэ худалдахынгаа урда тээ, 45—50 хоногой туршада тусгаар шахалгаhда байлгабал, толгой бүринь 45—50 килограммаар нэмээгдэжэ болохо. Тиихэдээ эдээнэй дал байрые hайн байлгаха эрилтэ табигдана.

Бэлшээн, шахан таргалуулhан малаа удаан барингүйгөөр бэлэдхэлэй пунктда тушаахада али талаашье ашатай.

Малые гүйсэд hайнаар түлжүүлэн таргалуулха гээшэ тэдээниие үбэл зунгүй тэжээлээр хэр хангаhанhaa дулдыдаха юм. Энэ зорилгоор сабшалан, бэлшээриие hайжаруулха хэмжээ ябуулгануудые саг үргэлжэ бэелүүлхэ. Мүн корнеплодуудые болон тэжээлэй хартаабха фермэ шадар тариха шухала.

К. МУНКОЕВ,
хүдөө ажахын наукануудай кандидат, доцент.

Ном тухай хөөрөөн

Түрэл орон тухайгаа бэшэел

Эхэ орон...

Энэ үгэтэй хүн бүхэнэй hанал сэдьхэл, оюун бодол хэзээдэшье, хэтэ мүнхэдөө холбоотой. Эхэ орондоо. түрэhэн нютагтаа али зэргээр дурладаг, тэдэнээ хододоо магтан дурдадаг гээшэбибди.

Зүгөөр өөрынгөө орон дэлхэйе урагша хойшонь, зүүлжэ баруулжань hэтэ ябан аяншалжа, али бүхы нютагуудай ажабайдалтай бүгэдэнтэйнь танилсаха арга шадал, хуби заяан хүн бүхэндэ тохёолдодоггүй гээшэ ааб даа. Заха хизааргүй үргэн уужам, баян дэлгэр Эхэ оромни иимэрхүү юумэ байна гэжэ ухаан бодол соогоо бодомжолон багсаажа абахын тула бидэнэр манай ороной газар дайда тухай бэшэгдэhэн олон тоото ном hударнуудые hайса уншажа, шудалан ойлгохо зэргэтэйбди.

Манай орон, тэрэнэй үзэсхэлэнтэ баян байгаали тухай ирагуу hайханаар, тодо hоноороор бэшэгдэhэн номууд яhала олон хэблэгдэн гаргагданхай. 1959 ондо Географиз хэблэлээр барлагдан гаргагдаhан К. Г. Паустовскиин «Түрэл газар дайда» гэhэн ном тон hонирхолтой. Байгаалиие өөрынгөө гарта абан, хүн зоной аша туhада зорюулжа байhан хэрэг үйлэ тухай хэлэhэн энэ уран зохёолшын бусадшье номууд ехэл дура сэдьхэл буляамаар уншагдадаг гээшэ.

Уран зохёолшо М. Пришвин өөрынгөө бэшэhэн «Минии орон» гэжэ ном дотор алибаа амитад тухай, тала дайдые бүрхөөн шэмэдэг сэсэг, набша ногоон тухай ямар аятайгаар үгүүлнэ гээшэб! Тэрэ ном уншажа hууха,даа, үнэхөөрөө, тэрэнэй бэшэhэн газар нютагуудаар өөрөө аяншалжа ябаhан шэнги болодог. И. Соколов-Микитовэй «Ногоорон байгша тайга дээгүүр» гэhэн ном баhал hонин. Тэрэ уран зохёолшо Ураал болон Ураал шадархи хүн зоной хүлөө табяагүй хүбшэ тайга, ой модон тухай, тэндэхи байгаалиин барагдашагүй баялиг тухай шэнэ бодол түрүүлмээр бэшэнэ. Уран зохёолшо гансахан ой тайга тухай бэшэнэ бэшэ, харин тэндэхи ажабайдал, ангуушад, модо отологшод болон hаллагшад тухай тон hайханаар бэшэнэ.

Имэнүүд номуудые уншаад байхадаа, бидэ Эхэ орон тухайгаа олон юумэ мэдэжэ абаха, hони hонин зүйлнүүдтэй танилсаха, юрэнхы мэдэрэлээшье дээшэлүүлхэ болонобди.

Тиимэ тула манай Буряад ороной али олон нютагууд, тэдэнэй байгаалиин баялиг болон ажабайдал тухай номууд олоор зохёон бэшэгдэжэ хэблэгдэн гаргагдадаг hаа ехэл hайн байгаа гэжэ hанагдана. Сэхынь хэлэхэдэ, иимэрхүү удхатай номууд үшөөл хомор байhаар гэжэ hанагдана. Уран зохёолшод, байгаалиие шэнжэлэгшэд, аяншалагшад байгаалиие hайса мэдэхэ бусад нүхэдэй Буряад оронойнгоо газар дайдые үргэнөөр харуулhан ном бэшэдэг hаань, ашатай үрэтэй байха hэн ха гэжэ дурадхагдана.

Н. Медведовская,
Мухар-Шэбэрэй газетын хүдэлмэрилэгшэ.

ХОЙТО БАЙГАЛДА

ИЛЬИЧЫН ЛАМПОЧКАНУУД НОСОБО

Холын хойто аймагай колхозууд электростанцинуудтай боложо, гэр байрануудаа Ильичэй һаруул һайхан лампочкануудаар гэрэлтүүлбэ. «Рассвет» «Победа» хоёр колхоздо тиимэ станцинууд хүдэлжэ эхилээ. Тэдэнэй хүсөөр модо хюреөдэхэ раманууд хүдэлгэгдэжэ, барилгын материал бэлэдхэжэ байна.

Гадна «Рассвет» колхоз электрын хүсөөр хүдэлхэ насос тодхоод, огородоо уһалха бэлэдхэл хэжэ байна. Мүн тэндэ таряа сэбэрлэхэ тоог оньһожоруулагдаха юм.

УРАН ОЁЛГО

«Дружба» колхозой түб һуурин—Холодный тосхоной гэрэй эзэн эхэнэрнүүд колхозойнгоо ниитын баялигые арьбадхалсахын зорилгоор орын арһа—годо болон толгойн арһаар элдэб юумэ урлана. Тиигэжэ орын годоор хэдэн арбаад гутал, ханза болон стул дээрэ дэбдихэ кумалан—хубсар, олбог, бээлэй гэхэ мэтые уран гоёор оёбо.

АГНУУРИДА ГАРАБА

Хойто Байгалай ангай кооперативна промхозой гушаад ангуушад ондатрын агнуурида гараба. Тиигэжэ Дээдэ Ангарай уһа сөөрэмүүдтэ мүльһэн дороһоо ондатра баригдажа эхилээ.

«ГАРЮУҺАН» ГАРТА ОРОБО

Хойто Байгалай ой тайгаар гуринхалһан шононууд колхозуудай малда добтолжо, бага зэргэ гарза хохидол ушаруулдаг болоһон байгаа. Ниитын малай хоротон шоные хороохо тушаа тэндэхи малшад ехэ тэмсэл ябуулна.

«Дружба» колхозой орын фермые даагша Евгений Ганюгин шонын мүр мүшхэжэ, һаяхан гарюуһан шоные гартаа оруулба. Тэрэ арьяатан колхозой арба шахуу оро хорооһон байгаа. Тэрэшэлэн «Победа» колхозой орошод 2 шоно бариба.

СААД—ЯСЛИНУУД

Кумора, Байкал тосхонууд «Рассвет», «Победа» колхозуудай түб һуурин. Эдэ колхозууд тус бүридөө 45 хүүгэдэй һууритай саад-яслинуудые нээбэ. Тиигэжэ дурсагдаһан колхозуудай гэрэй эзэн эхэнэрнүүд ажалда хабаадалсаха аргатай болобо.

Шанга тулалдаан эхилээ

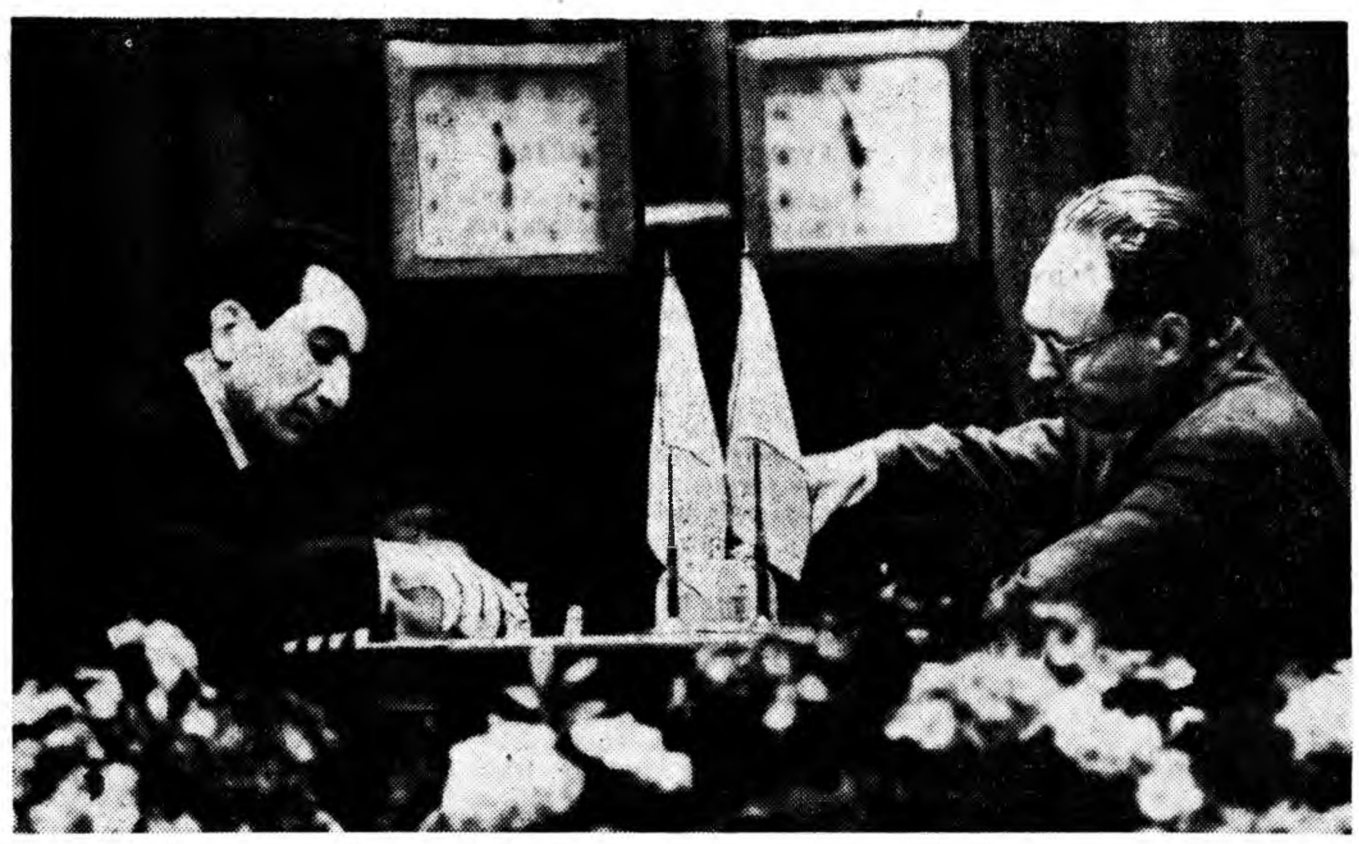
Улаан-Үдэ городой стадионууд дээрэ хабарай үдэрнүүдтэ зорюулагдаһан мүрысөөнүүд футболоор боложо эхилбэ. Городой футболистнууд хоёр бүлэг боложо наадана. Мүрысөөнэй түрүүшын үдэр хоёрдохи бүлэгэй футболистнуудай «Локомотив I», «Байкал II» команданууд наадаһан байна. Эндэ «Байкал» бүлгэмэй команда шүүбэ. Хойто үдэрынь заводой командынхид «Звездагай» футболистнуудые 4:0 тоотойгоор шүүжэрхёо. «Ажалай резервын», «Звезда» командануудай уулзалга 0:0 тоотойгоор дүүрээ. Сэмбын фабрикын «Текстильщик» команда «Авиаторай» футболистнуудые 2:1 тоотойгоор илаа.

Хоёрдохи бүлэгтэ наадагшад сооһоо «Электромашина», «Байкал I» командануud яһала һайнаар, эмхи гуримтайгаар наадажа ябана. «Электромашина» командын футболистнууд нааданай эхилһээр гурбан уулзалга үнгэргөөд, гурбууландань шүүжэ гаранхай. Тиихэдэ «Байкал» командынхид «Буревестник», «Строитель» бүлгэмэй футболистнуудые шүүнхэй.

И. Мельников.

***

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр «Электромашина» «Байкал I» командынхид ээлжээтэ уулзалгаяа үнгэргөө. Нааданай түрүүшын хахад 1:1 тоотойгоор дүүрэбэ. Хоёрдохи хахад... Шүүхээр оролдожо шанга тулалдаа эхилһэн «Электромашина» заводой командын нэгэ добтологшонь буруу наадажа, өөһэдынгөө ворота руу 11 метрэй ялын бүмбэгэ сохюулха болоно. Энээниень шадамараар хэрэглэһэн «Байкал» командынхид нааданайнгаа тоо 2:1 болгобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (баруун гарһаа) гроссмейстернүүд Михаил Ботвинник Тигран Петросян хоёр гурбадахи уулзалгадаа наадажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Ботвинник–Петросян

Дэлхэйн чемпионой түрүүшынгээ уулзалгада шүүһэн очко — мүнөө дээрээ нааданай гансахан бэлэг болоно. Энээниие юугээр тайлбарилхаб гэхэдэ, гроссмейстернүүдэй болгоомжотой бэрхээр наадаһанһаа иимэ үрэ дүн туйлагдана ха юм. Энэшье зүбтэй, бусайдагдаһан хүшэр хүндэ нааданда шүүжэ гараха гээшэмнай тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэл! Шатаршад алдуу эндүү хэнгүй наадахал гэжэ бүхы эрдэм бэлигээ элсүүлнэ. Тиимэһээл наадан бүхэндөө ярангүй, зүб лэ гэһэн ябадалаа хэжэ, сугларагшадаа баясуулна бшуу.

Нааданай табадахи уулзалга. Энэ үдэр Петросян сагаанаар наадаа. Хараар наадаһан Ботвинник эндэ шэнэ гурим—Грюнфельдын хамгаалга хэрэглээ. Шатаршад наадаяа һайнаар, болгоомжотойгоор эхилжэ, юһэдэхи ябадалдаа бэрсэнүүдээ һэлгэлсэнэ.

Хараар наадагшын дундахи хүбүүнэй муу байдалтай болохотойнь сасуу, сагаан морин бүхөөр һуужа Петросянай байдал бага зэргэ һайжарна. Дэлхэйн чемпион удаадахи ябадалаа хэхэдээ, буруу түсэб хараалжа, бодонуудаа һэлгэлсэхэ дурадхал хэнэ. Минии һанахада, добтологшын урдаһаа хамгаалга хэхын тула бодонуудаа гамнаха байгаа. Тиибэшье һаа, тэргэнүүдээ һэлгэлсээд байхадань, хараар наадагшын байдал яһала һайн хамгаалгатай үлөө.

Хорин хоёрдохи ябадалай хэгдээд байхада хара ноёной байдалынь муу болоо. Юуб гэхэдэ, Ботвинник тэмээгээрээ бодолгүй ябадал хэжэ, бэрсынгээ урдахи хүбүүдые хамгаалгагүй орхижорхёо. Петросян энээниень һамбаашалжа, гансаараа үлдэһэн хүбүүеынь абана. Харюугай ябадал хэһэн Ботвинник холо ошохоор бэшэ ябаһан захын хүбүү абаха баатай болоно.

Ботвиннигай бодонууд хоорондоо холбоогүй, хюлгэ дээгүүр тарашанхай байгаа. Петросян хараар наадагшын тала руу ноёороо орошобо. Тиигэжэ дэлхэйн чемпион сагаанаар добтологшын олон тоото аюултай ябадалнуудһаа бэеэ зайсуулхые оролдоно. Наадан дүүрэнгүй хойшолуулагдажа, Ботвиннигай байдал нилээд хүндэ болонхой. Петросян дүшэ нэгэдэхи ябадалаа бэшэнхэй.

Апрелиин хоёрто шатаршадай түбэй клубта хойшолуулагдаһан парти наадагдаха.

Л. Полугаевский,
уласхоорондын гроссмейстер.

Сагай уларил

Улаан-Үдын гидрометобсерваторийн мэдээсэһэнэй ёһоор мүнөөдэр республика соомнай бага зэргэ үүлэтэй байха. Саһан орохогүй. Баруун хойноһоо һулаханаар һалхилха. Улаан-Үдэ хотодо үглөөгүүр 15—17, үдэртөө 5-7 градус хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ.

Апрелиин 4-5-най үдэрнүүдтэ республика соомнай һулагүй үүлэтэй байгаад, шиг нойто орохогүй. Баруун тээһээ һулаханаар һалхилха. Республикын хойто хахадта һүниндөө 23—28, урда хахадта 12—17, үдэртөө республикын хойто хахадта 5-10, урда хахадта 0-5 градус хүйтэн байхаар багсаагдана.

НҮХЭ МАЛТАХА ХҮДЭЛМЭРИ ТҮРГЭД...

«Бурстрой» трестын хүдэлмэришэд хүйтэн газар малтахадаа ехэ бэрхэшээлтэй ушардаг байһан юм. Трестын 2-дохи барилгын управлениин уралан нарижуулагшад үбэлэй эрхэ байдалда газар малтаха шэнэ арга олоһон байна. Хүрэһэн газар дээгүүр дүхылдэһэн хахад түхэреэн түхэлтэй нимгэн түмэр форсункануудые утаашань табижа, тэрээн доогуур, табиһан сорго соогуур носооһон соляркын дүлэ ябуулан, газар гэдхээдэг болонхой. Носожо байһан галынь электрическэ компрессорэй туһаламжаар хүрэшэһэн газарые час соо метр хахад гүнзэгыдэ гэдхээдэг байна.

Шэнэ ар... газарай хү... раар мал... ажалай бүт... шэлүүлнэ, х... раггүй, түргэ... довай даад... лай бригада... зар гэдхээгэ... дой канал... график үлүү... рилгашад үбэ... ган кубомет... гаргажа, ки... да сорго хо...

Форсунка ... үбэлэй үед... түхэригэй ал... на.

Мэргэн буудагшадай мү...

Улаан-Үдын Тальцы станциин дэргэдэхи ДОСААФ-ай эхин организациин үүсхэлээр һаяхан эндэ мэргэн буудагшадай мүрысөөн үнгэргэгдэбэ. Хамтадаа 70 гаран хүн тус мүрысөөндэ хабаадажа, бага һомотой винтовкоор 50 метрэй зайһаа сагаалса мэргэлһэн байха юм.

Буудагшад туршалгын гурба-гурба һомоор түрүүлэн буудаад, удаань 5—5 һомоор буудажа мүрысэһэн байна. Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлхын түлөө шангахан тэмсэл боло... бо. Хоёр хүн ... тивна хоёрдо... мо дүүргэб... комсомол ба... Козлова, пен... Степанович ... болоно. Тии... Матвеевский, ... ко, А. Г. Ру... далгаар спо... гаар разряда...

Мүрысөөнд... мота болон ү... рюулагдаа.

ХҮРШЭНЭРЭЙМНАЙ Һ...

КВАРТАЛАЙ ТҮСЭБ УРИДШАЛАН

Эрхүүгэй үйлэдбэриин управлениин «Россия» гэжэ колхоздо шубуу үсхэбэрилхэ ажалда анхаралаа онсо һайнаар хандуулһанайнь ашаар шубуунай мяха ба үндэгэ гүрэндэ худалдаха түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэнэ. Үнгэрһэн жэлдэ тэдэнэр гүрэндэ үндэгэ худалдаха түсэбөө 125 процент дүүргэһэн байгаа.

Тус колхозойхид энэ жэлдэ ажалдаа һайн эхи табяад, хүдэлжэ байна гэжэ тэмдэглэхээр. Жэшээнь, гүрэндөө үндэгэ худалдаха кварталайнгаа түсэб мүнөө үлүүлэн дүүргэнхэй. Тэндэхид байгша ондо бүхыдөө 215 мянган үндэгэ тушааха гэхэ гү, али нёдондоной-хиһоо хоёр дахин олон үндэгэ худалдахаар хараалаад, шадамараар ажаллажа байнад.

КВАРТАЛАЙНГАА ТҮСЭБ ХОЁР ҺАРЫН ТУРШАДА

Перфиловскэ сельскэ Соведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз долоон жэлэйнгээ 5-дахи жэлэй богоһые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтажа, хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ худалдаха даабаринуудаа эршэмтэйгээр дүүргэжэ байнхай.

Жэшээнь, гүрэндөө мяха худалдаха кварталайнгаа түсэб 155 процент, үндэгэ—157 процентээр дүүргээ. Тиихэдэ колхозой ажалшад гурбан һарынгаа һүү абаха түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын хойноһоо шангаар тэмсэжэ байдаг юм.

МЯНГАН ХЭҺЭГЭЭР ОЛОН

Эрхүүгэй станок бүтээдэг завод февраль һарада «Ангара» түхэлэй хубсаһа угаадаг 3000 машина бүтээн гаргаха ёһотой байһан аад, һарынгаа түсэб 4 хоногоор урид дүүргэжэ шадаба.

Бүтээдэг машинынгаа шанар улам һайжаруулһан, түхэл маягынь хубилгаһан байна. Энэ жэлдэ харагдаһан түсэбөө 1000 хэһэгээр дээшэлүүлжэ, хамтадаа 19000 машина гаргаха гэһэн уялга энэ заводойхид хараалаа. Энэнь үнгэрһэн жэлэйхидэ орходоо һураггүй олон машина бүтээн гаргаха жэшээтэй болоно.

ЁҺОТОЙЛ БРИГАДА ДАА

Һайнууд амжалтатайгаар Иозас Неймантасай даадаг комплексно бригада жэлээ дүүргээ. Тэдэ 30 мянган кубометр модо таллуулаад, тээжэ ябуулһан байха юм. Мүнөө үедэ энэ бригада оройдоол гурбан хүнһөө бүридэнхэй. Областиин солото бригадирай хүтэлбэрилдэг коллектив 18 мянган кубометр модо таллажа, ашаалжа ябуулха уялга абаа. Февраль һарада Неймантасай бригада ашаа тээдэг талмай дээрэһээ үдэр бүри 95—100 кубометр модо ябуулдаг байгаа.

Мүн Неймантастай урдань сугтаа хүдэлһэн модошон С. Соколаускас «ТДТ-60» трактораар халаандаа 100 кубометр хүрэтэр модо тээдэг, тиигэжэ өөрынгөө багшатай мүрысэжэ ябадаг юм.

110-най ОРОНДО 22

Хүдөө ажахые оньһожоруулха Баяндайн училищиин үнеэдые машинаар һаадаг мастернуудай курсые Алайрай, Качугай, Боохоной болон Эхирит-Булгадай үйлэд-

бэриин управ... совхозуудай 2... гараба. Курсы... нэгэ мастер һ... хеэрэлгэдэ хү... лишанай хэдэ... на.

«Сибирь» ... Петр Степано... шалгалтаяа ... тэйгээр үгөө. ... Бонько («Бай... Мария Ивано... партсъездын ... Галина Гал... («Сибирь» ко... курсаяа һайн... дүүргэбэ.

Февралиин ... хүнһөө бүри... һургуули дах...

ТҮСЭБ ҮЛҮҮ...

Качугай үй... ниин Ленинэй... зой ажалша... уряалаар дэ... эдэбхитэйгээр ... шынгээ амжа... гүрэндэ худа... түсэб тэдэнэр ... гэбэд.

Залуу эбэр... һалдаг малша... Одоев, К. Б... ажалдаа оро... тон һайн жэш... жа байһан м... һаа дээшэ ба... мяханай ко... байха юм.

(«Во...

БУЛГАШ...

Улетовскэ ... ангуушад ... тайгаһаа ехэ ... һэн байна. Т... ган 87 хэрма...

Мүн ангуу... редин азатай... булга барижа...

АГНУУРИДА ...

Манай о... дуратайшууд ... 150,3 мянга... арһа, 4836 ... килограмм ... тушаагаа, ... лүүһэ ба 6... байха юм.

Яһалахан ...

ГУРБАН ...

Хёлгын ... комбинат ха... суглуулжа, ... гэдэхи квар... дахин эбхэб... ерээ бэшэ. ... жээ ябуул... нэй хиналт... лалсаха гру... хандуулаа.

Түмэрэй ... харюусалга... томилогдонхо... болоһон тү... газар бии ... лаар хатуу ...

(«Забай...

Дэлхэйн сананһаа

Арад илахал

ГАВАНА, апрелиин 1. ТАСС-ай корреспондент Н. Чигирь иигэжэ дамжуулна:

Кубын революционно правительствын премьер-министр Фидель Кастрын Матансас провинцида, олон зоной хабаадалгатай митингдэ, мартын 30-най үдэшэ ерэхэдэнь социалис революциин нэгэдэмэл партиин гэшүүд, революционно болон олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд, хүдэлмэришэд, таряашад, һуратшад тэрэниие халуунаар амаршалаа.

Провинциин ниислэл — Матансас городой тон томо спортивна поли дээрэ олон түмэн ажалшад сугларaa. Революционно туйлалтануудые хамгаалхаар хүсэд зоригжонхой, парти болон революционно правительствада хизаарлашагүй үнэн сэхэ байһанаа элирхэйлэн мэдүүлхын тулада тэдэнэр эндэ ерээ.

Кубадахи социалис байгуулалтын амжалтануудые дэлхэйн бусад арадуудһаа, хамагай түрүүндэ, Латиин Америкын оронуудай арадуудһаа нюуха далдалхын тулада империалис номнолшод Куба тушаа худал хуурмаг үгэнүүдые тараана, хардалга гүрдэлгэ хэнэ. Кубада «арадай буһалгаан» болоно гэһэн хэбэртэйгээр бүришье һанаанда ороогүй худал хуурмаг үгэ һүүлэй үедэ Америкын номнолшод тараана. Тиихэдэ, энэ худал хуурмаг үгэнүүд соонь олонхидоо Матансас провинци дурдагдадаг байха юм. Энэньшье тушаан болоһон ушар бэшэл. Сүлөөтэ Кубын дайсад тус провинциие өөһэдынгөө һүйдхэлтэ ябуулга хэхэ бааза болгохо гэжэ шиидэһэн байгаа бшуу.

Дайсан харша агентнүүд революцида эсэргүү хэдэн бандые байгуулаад, энэ провинцида эльгээһэн байгаа. Тэдэнь һүүлэй үедэ өөһэдынгөө гэмтэ муухай ябуулгые шангадхаһан байна. Жиирэй кубынхидые айлгаха, революциие хамгаалхаһаа арсахыень тэдэниие баадхаха гэжэ дэмы һэдэхэдээ, бандидууд өөһэдынгөө эзэдэй заабаряар ажалшадые хашажа хабшажа, алажа хюдажа ороһон байна. Тэдэнэр хэдэ хэдэн жэгшүүритэ муухай зэмэ хээ: хүнүүдые үхибүүдшье хүрэтэр алаа хюдаа, хорлолго хээ. Бандидуудай эдэ аашые, эдэ гэмтэ ябадалые Кубада «арадай буһалгаан» болоно гэжэ харуулхые империалис номнолшод оролдоно бшуу.

Кубын арадай бузагай муухай хардалгануудта Матансас провинциин хүн зон эрид шакга сохилто үгөө. Тэдэнэр провинциингаа ниислэлдэ сугларaад байхадаа, шэнэ социалис Куба байгуулха, арадай революциин туйлалтануудые хамгаалха хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулхаар бэлэн байһан тухайгаа тэдэнэр нэгэн һаналтайгаар мэдүүлээ.

Митингдэ хабаадагшадай үмэнэ Фидель Кастро ехэ үгэ хэлээ. Матансас провинциие революцида харша ябуулга хэхэ бааза болгохо гэжэ Кубын дайсадай харата муухайгаар һанаашалжа байһыень тэрэ элишэлээ. Провинци дотор аашалалдажа байһан бандануудай гол хүсые гушан үдэрэй турша соо усадхажа шадахаар хүсэ революционно правительство элсүүлээ гэжэ премьер-министр мэдээсээ. Революцида харша бандит этэгээдүүдһээ провинци бүри һаяар хүсэд сэбэрлэгдэхэ гэжэ тэрэ хэлээ.

Социалис революциин хүгжэжэ байха үедэ алдуу эндүүнүүдэй гарадаг, юумын дутадаг, бэрхэшээлнүүдэй тохёолдодог байһан тухай Фидель Кастро тогтожо хэлээ. Тусхайлбал, урдын мүлжэгшэ ангинууд хуушан гурим дахяад һэргээхэбди гэжэ найдаад, революцида эсэргүү һүйдхэлтэ ябуулгануудые хэнэ гэжэ тэрэ заагаа. Ангиин дайсадай ябуулгаяа хэһээр лэ байһые мартажа болохогүй. Ангиин дайсанда эсэргүү тэмсэлые имагтал гансахан үдэр соо илалта түгэлдэрөөр дүүргэхэ аргагүй гэжэ арад мэдэхэ ёһотой. Революцида харша этэгээдүүдые эсэслэн усадхахын тулада арад зон ехэ оролдолго гаргаха ёһотой гээд Кастро онсолон тэмдэглээ.

Ганын экономическа хүгжэлтын долоон жэлэй түсэб

АККРА, апрелиин 1. (ТАСС). Ороной экономическа хүгжэлтын долоон жэлэй түсэбые Ганын Республикын правительство зохёогоо. Шэнэ түсэб хожомшог эсэслэн баталагдаад, 1963 оной октябриин 1-һээ бэелүүлэгдэжэ эхилхэ юм. Энэ түсэбэй ёһоор капитальна хүдэлмэридэ правительствын зүгһөө һомологдохо мүнгэ зөөри ороной экономическа хүгжэлтын үндэһэ һуури болохо байна.

Гана хадаа өөрынгөө социальна болон экономическа хүгжэлтын зорилго болгон социалис түхэл янзын общестоые шэлэн абаа гэжэ түсэб дотор тэмдэглэгдэнэ. Социализмда дамжан орохо үедэ оромнай гүрэнэй болон энгэй һалбаринуудта үндэһэлһэн холимог экономикотой байха гэжэ түсэб соо заагдана. Хүдөө ажахые шэнэдхэн хүгжөөхэ хэрэгтэ түсэб дотор ехэ анхарал хандуулагданхай. Тиихэтэй хамта оронии индустриализацилха хэрэгтэ түсэб дотор бага бэшэ анхарал хандуулагдана.

Финляндиин компартиин ЦК-гай пленум

ХЕЛЬСИНКИ, апрелиин 1. (ТАСС). Финляндиин коммунис партиин ЦК-гай пленум Хельсинкидэ мартын 30—31-дэ боложо, партиин XIII съездэ бэлэдхэлгэтэй холбоотой асуудалнуудые хаража үзөө гээд «Кансан уутисет» газетэ мэдээсэнэ. Партиин съезд апрелиин 12-то нээгдэхэ юм. Тусхайлбал, съездын үзэмжэдэ табигдаха материалнуудые, демократиие хамгаалха, үргэдхэхэ тухай олон зоной хабаадалгатай дискуссиин дүнгүүдые Финляндиин компартиин ЦК-гай пленум хаража үзөө.

Метеорологуудай конгресс

ЖЕНЕВЭ, апрелиин 1. (ТАСС). Бүхэдэлхэйн метеорологическа организациин конгресс мүнөөдэр Нацинуудай ордон соо нээгдээ. 100 ороноһоо ерэһэн 250 гаран делегат конгрессэй хүдэлмэридэ хабаадана. Тэрэ тоодо СССР-эй, УССР-эй, БССР-эй түлөөлэгшэд бии.

Бүхэдэлхэйн метеорологическа организациин 1964—1967 онуудта хэхэ хүдэлмэриин дүрбэн жэлэй программые конгресс зүбшэн хэлсэхэ юм.

Конгрессэй хүдэлмэри апрелиин 27 хүрэтэр үргэлжэлхэ.

Германиин Демократическа Республикаһаа, Корейн Арадай-Демократическа республикаһаа, Вьетнамай Демократическа Республикаһаа ажаглагшадай урда мэтэ конгрессто уригдаагүй байһые шаналжа байһанаа элирхэйлһэн бэшэмэл мэдүүлгые СССР-эй делегаци конгрессэй президиумдэ барюулаа.

Туниста зүблөөн нээгдэбэ

ТУНИС, апрелиин 1. (ТАСС. Африкын оронуудай телеграфна агентствэнүүдэй түлөөлэгшэдэй зүблөөн мүнөөдэр Туниста нээгдээ. Энэ зүблөөн ЮНЕСКО-гой үүсхэлээр зарлагдаһан байгаа. Гушан ороной делегадууд, тэрэшэлэн дэлхэйн тон томо телеграфна агентствэнүүдһээ, тэрэ тоодо советскэ ТАСС агентствоһээ ажаглагшад зүблөөндэ хабаадана.

Араб оронуудай Лигиин 39 дэхи сесси

КАИР, (ТАСС). Араб оронуудай Лигиин 39-дэхи сесси мартын 30-да эндэ нээгдээ. Удаан забһарлалгын болоһоной һүүлээр бүхы 13 гүрэнүүдэй—Лигиин гэшүүдэй түлөөлэгшэд зүблөө хэхэсэ сугларба.

Лигиин генеральна секретариадай бюджет тухай энэ сессидэ зүбшэн хэлсэхэ юм.

Грециин таряашад забастовко хэнэ

АФИНЫ. Пелопоннес дээрэхи Ахайи гэдэг уездын тосхонуудта таряашадай тэмсэл шангадана. Эдэнэр эрхэ сүлөөгөө хамгаалхэ тэмсэлдэ бодонхой. Засагаархид таряашадай эрилтэнүүдые хангахаһаа арсаһан байна. Тиихэдэнь таряашадай организацинууд хоёр үдэрэй забастовко хээ.

Үтэгжүүлгын, эм домой үнэ сэн доошолуулха, үри зээли үгы болгохо, хүдөө ажахын продуктнуудай үнэ сэн дээшэлүүлхэ эрилтэ таряашад табина. Таряашад үгытэй ядуу байдалтай эбсэхэ дурагүй гээд Ахайи уездын аграрна союзай мэдүүлгэ соо заагданхай.

Грециин юристнууд мүн лэ мартын 29-дэ хоёр үдэрэй забастовко соносхожо, социальна тэдхэмжые һайжаруулха, ажал хүдэлмэритэй болгохо гэһэн эрилтэ табиба. 11 мянган юристнууд энэ забастовкодо хабаадана.

Буу зэбсэг хуряаха!

ПАРИЖ, апрелиин 1. (ТАСС). Буу зэбсэг хуряаха, атомэй элшэ хүсые имагтал амгалан ёһоор хэрэглэхэ эрилтэ хэхын тулада эб найрамдалай түлөө тэмсэдэг гурбан мянга хахадһаа олон французууд үсэгэлдэр Шинон (Эндр ба Лаура департамент) город шадар сугларaa. Эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөнэй түлөөлэгшэд Лабейри болон Лаетр митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, арадууд эдэбхитэйгээр ябуулга хээд байхадаа, буу зэбсэг хуряаха асуудал шиидхэхыень правительствануудаа баадхажа шадаха гээд онсолон тэмдэглээ.

Бирмын түүхэдэ анха түрүүнээ

РАНГУН, апрелиин 1. (ТАСС). Бирмын бэеэ даанхай байдалтай болоһон сагһаа хойшо мүнөө жэлдэ анха түрүүшынхеэ Майн 1 бүгэдэ арадай һайндэр болгон орон дотороо хаа хаанагүй үнгэргэгдэхэ юм.

Бэлэдхэл хэхэ комитет байгуулагдаа. Революционно соведэй, правительствын гэшүүд, тэрэшэлэн хүдэлмэришэдэй түлөөлэгшэд комитедтэ оролсоно.

Эсесовскэ алууршад тухай шиидхэбэри

БОНН, (ТАСС). Кульмхофдохи концентрационно лагерай харуулшад байһан 12 хүнүүдэй сүүд эндэ мартын 30-да дүүрэбэ. Гитлеровскэ энэ лагерьта Германиин, Австриин, Польшын, Чехословакиин, Европын бусадшье оронуудай 150 мянга тухай еврейнүүд алагдаһан түүхэтэй. Эндэ сүүдлэгдэһэн гэмтэд тус лагерьта һууһан хүнүүдые олоор алалсаһан байна. Иигэжэ сүүд дээрэ тодорхойлогдоо. Тиибэшье һаань, эдэнэй 6 хүнэй хэрэгые сүүд сагааруулаа бшуу. Үлэһэн 6 гэмтэдтэнь гурбанһаа 15 жэл хүрэтэр түрмэдэ хааха гэһэн шиидхэбэри гаргаһан байна.

Сиридэ харуул харадаг болобо

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 1. (ТАСС). Сириин бүхы газар дээрэ мүнөөдэрһөө харуул харагдадаг болоо гэжэ Дамаскын радио мэдээсэнэ.

Харуул табигдаһанай шалтагаан тухай Сириин дотоодын хэрэгүүдэй министрэй захиралта соо заагданагүй. Гэбэшье Сириие Египедтэй нэгэдүүлхые эрмэлзэдэг, Насерай тала баригшадай болон Баас гэжэ националистическа партиин тала баригшадай хоорондо орон дотор тулалдаанууд болоо гэжэ зарим мэдээсэлнүүд заана гээд Юнайтед Пресс Интернейшнл агентство дамжуулна.

Иранда газар хүдэлбэ

ТЕГЕРАН, апрелиин 1. (ТАСС). Иранай зүүн-хойто хубида үсэгэлдэр газар хүдэлөө. Сабзевар болон Исфаган городуудай хоорондо оршодог Хендоджан тосхон бүримүһэн һандараа. Улаан Арсалан ба Наран гэжэ бүлгэмэй мэдээсэһэнэй ёһоор 19 хүн гэмтээ. Газарай хүдэлһэнһөө уламжалан материальна ехэ хохидол болоо.

Ливанда коммунистнүүдые тушаана

КАИР, (ТАСС). «Аль-Гумхурия» гэдэг Каирай газетын мартын 30-да мэдээсэһээр, Ливанай засагаархид Ливанай коммунис партиин мэдээжэ ажал ябуулагшадай нэгые, Арсин Мадоян гэгшые тушааба.

Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэниие баримта болгон, «Ахбар Эль-Яум» газетэ тусхай мэдээсэл хээ. Ливанда үшөө олон коммунистнүүд тушаагдаа гээд тэрэ мэдээсэл соонь хэлэгдэнэ.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур
1963 оной апрелиин 3.

Манай адрес, те...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. ...
ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора—46-32, за... ответ. секретаря—27-37, отделов: партийной ... —24-74, сельского хозяйства—47-59, сове... и культуры, литературы и искусства—34-... транспорта, информации—35-14, писем и ... отдел переводов и корректорская—35-95, ... Для междугородных переговоров — 16.
Гор. Улан-Удэ, типография Мини... Бурятской АССР.

Н000390.